

ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF TER HOOGTE VAN DE DEINSESTEENWEG 121 TE TIELT (PROV. WEST- VLAANDEREN)

VERSLAG VAN RESULTATEN

ABO Archeologische Rapporten 1603

Rapport opgemaakt door: Sylvie Merchie

Derbystraat 51

9051 Gent

september 2021

Dossiernr. 31104.R.01

Projectcode AOE: 2021F319

COLOFON

Titel

Archeologische evaluatie van het bodemarchief ter hoogte van de Deinsesteenweg 121 te Tielt (Prov. West-Vlaanderen)

Auteurs

Sylvie Merchie

Projectnummer

- 31104 (intern)
- 2021F319 (AOE): bureaustudie

Plaats en Datum

Gent, september 2021

Reeks en nummer

ABO archeologische rapporten 1603

ISSN 2406-3940

RAPPORTFICHE

Template

Versies		
Versie	Datum	Status
v0	23-8-2021	Interne draft
v1	23-8-2021	Externe draft / definitieve versie
v2	2-9-2021	Definitieve versie

Projectteam	
<i>Functie</i>	<i>Naam</i>
Projectleider	Sylvie Merchie
Kwaliteitscontrole	Jan Coenaerts
Business Unit Manager	Toon Moeskops
General Director	Patrick Hambach

INHOUD

DEEL 1 Verslag van Resultaten	7
1 Inleiding	7
1.1 Thesaurus	7
1.2 Administratieve gegevens	7
1.3 Doel van het onderzoek en onderzoeksstrategie.....	8
1.4 Aanleiding van het onderzoek.....	8
1.5 Afbakening onderzoeksgebied	9
2 Aard van de bedreiging	11
2.1 Huidige situatie.....	11
2.2 Toekomstige situatie en impact van de werken.....	16
3 Assessmentrapport: Landschappelijke analyse.....	25
3.1 Topografische situering	25
3.2 Bodemkundige situering.....	29
4 Assessmentrapport: Archeologische voorkennis	35
4.1 Historische situering van het onderzoeksgebied	36
4.2 Beschermde en vastgestelde erfgoedwaarden	36
4.3 Centrale archeologische inventaris	38
4.4 Archeologienota's waarvan reeds akte genomen werd.....	40
4.5 Cartografische bronnen.....	42
4.6 Recente landschapsveranderingen	45
5 Besluit en potentieel tot kennisvermeerdering	49
6 Bibliografie.....	51
6.1 Literaire bronnen.....	51
6.2 Websites	51

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1: Het studiegebied aangeduid op de GRB basiskaart (ABO nv 2021).....	9
Figuur 2: Het onderzoeksgebied afgebeeld op het Kadastraal Percelenplan (CadGis 2021).....	10
Figuur 3: Orthofoto (2020) met aanduiding van het studiegebied en waterlopen in de omgeving (ABO nv 2021).....	11
Figuur 4: Inplantingsplan bestaande toestand (Initiatiefnemer 2021).	12
Figuur 5: Terreinprofielen bestaande toestand (Initiatiefnemer 2021).....	13
Figuur 6: Zicht op de bebouwing langs de straatzijde, getrokken vanuit het noorden (Google Maps 2021).....	14
Figuur 7: Zicht op de bebouwing langs de straatzijde, getrokken vanuit het noorden (Google Maps 2021).....	14
Figuur 8: Zicht op oprijlaan van de werkruimtes (ABO nv 2021).	14
Figuur 9: De positie van de ondergrondse watercitern (ABO nv 2021).	15
Figuur 10: Zicht op de verhardingen en aanwezige werkruimtes, waarvan sommige deels zijn ingegraven (ABO nv 2021).....	15
Figuur 11: Overzicht van de nieuwe constructies (ABO nv 2021).	17
Figuur 12: Inplantingsplan van de toekomstige situatie (Initiatiefnemer 2021).....	18
Figuur 13: Terreinprofiel AA' van nieuwe toestand (Initiatiefnemer 2021).....	19
Figuur 14: Terreinprofiel BB' van nieuwe toestand (Initiatiefnemer 2021).....	20
Figuur 15: Terreinprofiel CC' van nieuwe toestand (Initiatiefnemer 2021).	21
Figuur 16: Terreinprofiel DD' van nieuwe toestand (Initiatiefnemer 2021).	22
Figuur 17: Terreinprofiel EE' van nieuwe toestand (Initiatiefnemer 2021).	23
Figuur 18: Terreinprofiel FF' van nieuwe toestand (Initiatiefnemer 2021).	24
Figuur 19: Geraadpleegde bronnen met betrekking tot topografie, bodemkunde en landschap.	25
Figuur 20: Topografische kaart met aanduiding van het studiegebied (ABO nv 2021).	25
Figuur 21: Digitaal Terreinmodel (1m) van de ruimere omgeving met aanduiding van het onderzoeksgebied (ABO nv 2021).	26
Figuur 22: Visuele weergave van de genomen hoogteprofielen in het onderzoeksgebied (ABO nv 2021).....	27
Figuur 23: Hoogteprofiel 1 (N-Z) met aanduiding onderzoeksgebied (blauwe kader) (Geopunt 2021 en ABO nv 2021).....	27
Figuur 24: Hoogteprofiel 2 (W-O) met aanduiding onderzoeksgebied (blauwe kader) (Geopunt 2021 en ABO nv 2021).....	28
Figuur 25: Skyview 0,25 m met aanduiding van het onderzoeksgebied (ABO nv).....	28
Figuur 26: Gedigitaliseerde bodemkaart (1:20.000) met aanduiding van het studiegebied (ABO nv 2021).....	29
Figuur 27: Gedigitaliseerde Quartairgeologische kaart (1:200.000) met aanduiding van het onderzoeksgebied (ABO nv 2021).	30
Figuur 28: Quartairgeologische sequentie type 1 (Geopunt 2021).....	31
Figuur 29: Gedigitaliseerde Tertiairgeologische kaart (1:50.000) met aanduiding van het onderzoeksgebied (ABO nv 2021).	32
Figuur 30: Bodemerosiekaart met aanduiding van het studiegebied (ABO nv 2021).....	33
Figuur 31: Bodembedekkingskaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (ABO nv 2021).....	34
Figuur 32: Geraadpleegde bronnen met betrekking tot archeologische voorkennis.	35
Figuur 33: Beschermd erfgoedobjecten en landschappen op de GRB-kaart (grijswaarden) met aanduiding van het onderzoeksgebied (ABO nv 2021).	37

Figuur 34: CAI-meldingen op het DTM 1m met afbakening onderzoeksgebied en een buffer van 1km (rode cirkel) (ABO nv 2021).	38
Figuur 35: Overzichtstabel van de CAI-meldingen binnen een straal van 1km rondom het onderzoeksgebied (Centraal Archeologische Inventaris 2021).	39
Figuur 36: Bekrachtigde (archeologie)nota's binnen een buffer van 500m rondom het onderzoeksgebied (ABO nv 2021).	40
Figuur 37: Tabel met (archeologie)nota's in de omgeving (1 km) van het studiegebied (Agentschap Onroerend Erfgoed 2021).	42
Figuur 38: Ferraris-kaart (1770-1778) met aanduiding van het onderzoeksgebied (ABO nv 2021).	42
Figuur 39: Atlas der Buurtwegen (ABO nv 2021).	43
Figuur 40: Projectie van het plangebied op de Vandermaelenkaart (ABO nv 2021).	44
Figuur 41: Popp-kaart met aanduiding van het studiegebied (ABO nv 2021).	45
Figuur 42: Orthofotomozaïek (zomeropname 1971) (ABO nv 2021).	46
Figuur 43: Orthofotomozaïek (zomeropname 1979-1990) (ABO nv 2021).	47
Figuur 44: Orthofotomozaïek (winteropname 2005-2007) (ABO nv 2021).	48

DEEL 1 VERSLAG VAN RESULTATEN

1 INLEIDING

1.1 THESAURUS

Bureauonderzoek, Tielt, Deinsesteenweg, herontwikkeling, sloop, KMO-units, vervolgonderzoek, uitgesteld traject

1.2 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode	Onroerend Erfgoed: 2021D315
ISSN-nummer	2406-3940
Erkend Archeoloog	ABO nv
Erkenningsnummer	OE/ERK/Archeoloog/2017/00167
Naam + adres onderzoeksgebied	
- straat + nr.:	Deinsesteenweg 121
- Postcode :	8700
- Fusiegemeente :	Tielt
- Land :	België
Lambertcoördinaten (EPSG:31370)	N: 82886.92/187331.35 O: 83001.53/187232.77 Z: 82969.48/187194.34 W: 82873.85/187323.8183
Kadaster	
- Gemeente :	Liedekerke
- Afdeling :	6
- Sectie :	D
- Percelen :	45z
Onderzoekstermijn	juni-september 2021

1.3 DOEL VAN HET ONDERZOEK EN ONDERZOEKSSTRATEGIE

Het doel van de archeologienota is nagaan in welke mate het archeologisch archief bedreigd wordt door een nakende ingreep in de bodem. Volgende drie stappen worden ondernomen om een archeologisch verwachtingsprofiel op te stellen:

- 1) Een analyse van de bestaande en ontsloten landschappelijke gegevens plaatst het onderzoeksgebied in een breder landschappelijk kader (Hoofdstuk 0). Hiertoe werden zowel cartografische bronnen als literaire bronnen geconsulteerd.
- 2) Een analyse van de bestaande en ontsloten historische en archeologische gegevens geven inzicht in het archeologisch potentieel van het onderzoeksgebied (Hoofdstuk 4).
- 3) Het archeologisch verwachtingsprofiel wordt vervolgens geconfronteerd met de aard van de geplande werken teneinde de impact van deze werken te bepalen en een advies te formuleren.

De gegevens voor deze analyse worden gehaald uit bestaande en ontsloten landschappelijke, bouwkundige en archeologische inventarissen en kaarten in combinatie met de plannen geleverd door de opdrachtgever. Op basis van de resultaten van dit onderzoek zal een advies worden geformuleerd voor eventueel archeologisch vervolgonderzoek, *in situ* bewaring of vrijgave van het terrein.

1.4 AANLEIDING VAN HET ONDERZOEK

Deze archeologienota kwam tot stand in opdracht van de initiatiefnemer naar aanleiding van de aanvraag van **een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen** in het kader van de herinrichting van een bedrijventerrein tot nieuwe KMO-units, gelegen in de Deinsessesteenweg 121 te Liedekerke. In functie van deze herinrichting zal de bestaande infrastructuur gesloopt worden en zullen twaalf KMO-units worden gebouwd en nieuwe verhardingen en een waterbufferbekken worden aangelegd.

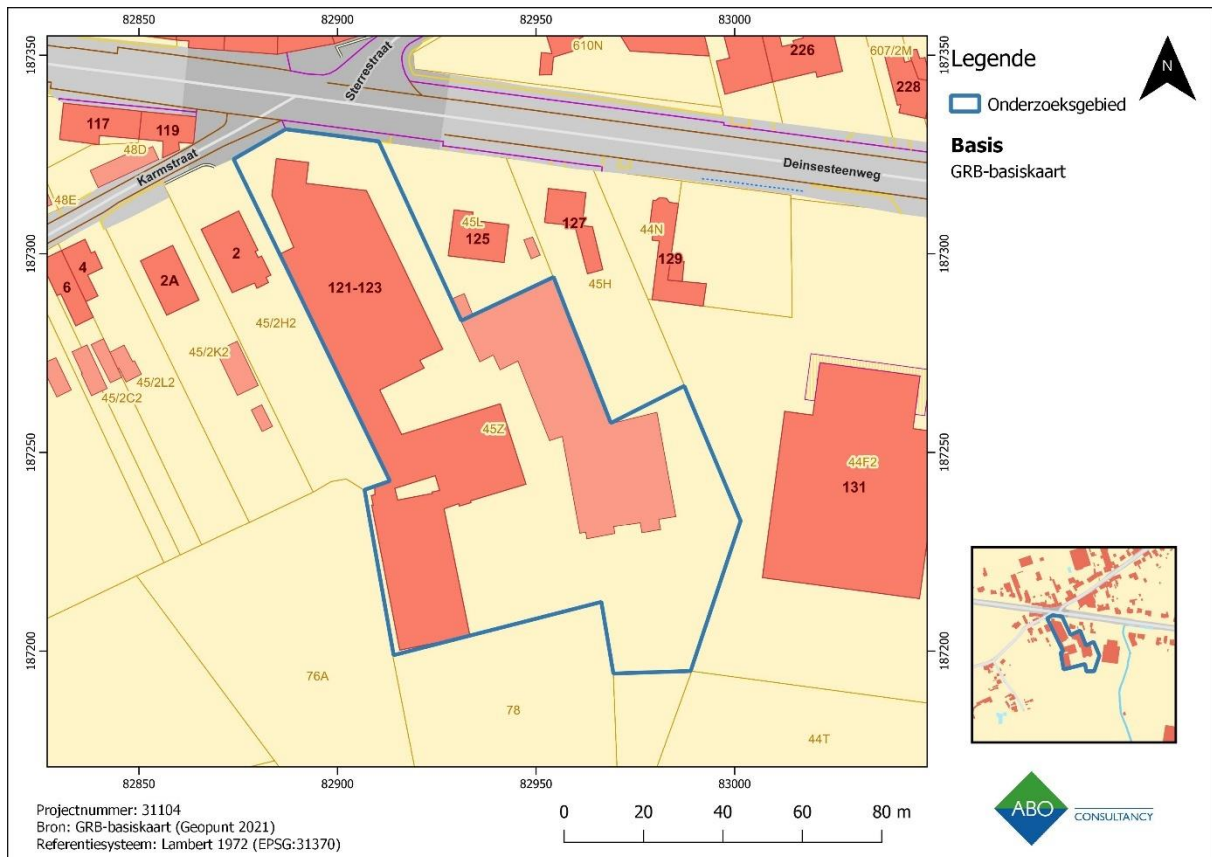
Het onderzoeksgebied bevindt zich **niet** in een beschermde archeologische site of een geïnventariseerde archeologische zone. Daarnaast bevindt het gebied zich **buiten** een zone waar geen archeologie (GGA) te verwachten valt. Het onderzoeksgebied is onderdeel van een woongebied met landelijk karakter, een zone voor ambachtelijke bedrijven en KMO's en agrarisch gebied.

Omdat de oppervlakte van de percelen waarop deze ingreep betrekking heeft de grens van 5.000 m² (ca. 8.385 m²) overschrijdt en de ingreep in de bodem de grens van 1.000 m² (ca. 8.385 m²) overschrijdt buiten een archeologische zone, moet er in het kader van het Onroerend Erfgoeddecreet voorafgaand aan een bouwvergunning, een archeologienota worden opgemaakt om het archeologisch potentieel te evalueren (art. 5.4.1. Onroerend Erfgoeddecreet). Het betrokken perceel werd reeds eerder opgenomen in de archeologienota met ID 16221, in functie van een aanvraag van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden. De archeologienota (Devroe, Vermeersch 2020) schreef toen geen verdere maatregelen voor omdat er ten tijde van de aanvraag geen grondwerken gepland waren. Een nieuwe archeologienota is nodig, omdat er bodemingrepen zijn gepland door een nieuwe Initiatiefnemer. Hierbij wordt bijgevolg een archeologienota opgemaakt op basis van een bureauonderzoek.

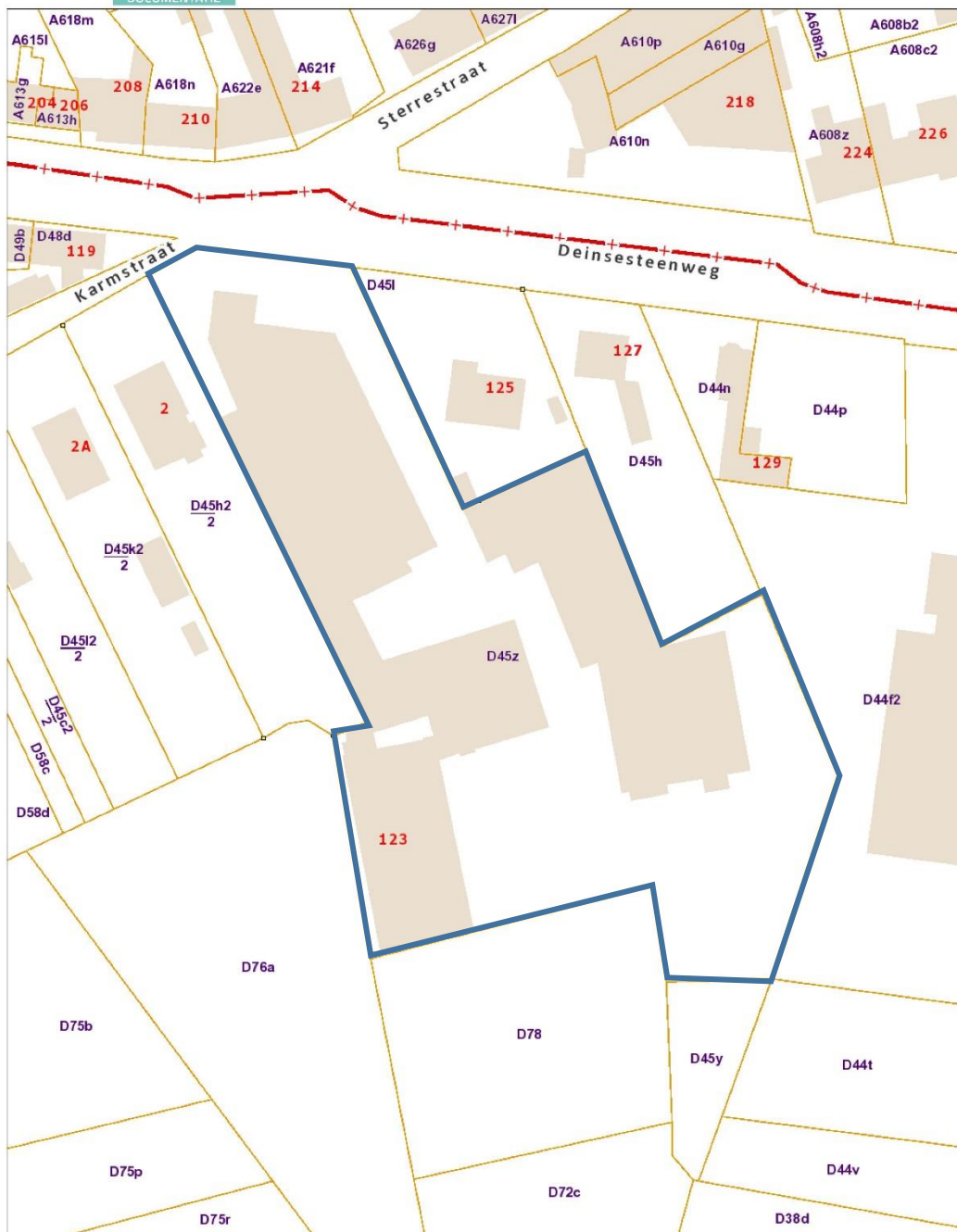
1.5 AFBAKENING ONDERZOEKSGBIED

Het studiegebied omvat kadastraal perceel 45z, gelegen aan de Deinsesteenweg 121 te Tielt (West-Vlaanderen). Het onderzoeksgebied wordt het omgeven door bebouwing en grenst aan enkele landbouwpercelen. Het beslaat een oppervlakte van ca. 8.385 m².

Figuur 1 geeft het studiegebied weer op de GRB basiskaart, op Figuur 2 is het onderzoeksgebied aangeduid op het kadastraal percelenplan.

Figuur 1: Het studiegebied aangeduid op de GRB basiskaart (ABO nv 2021)

De AAPD is de auteur van het kadastraal percelenplan en de producent van de databank waarin deze gegevens zijn opgenomen en geniet de intellectuele eigendomsrechten opgenomen in de Auteurswet en de Databankenwet. Vanaf 01/01/2018 worden de gebouwen op het kadastraal percelenplan geleidelijk vervangen door een dataset (= Bpn_Rebu oftewel Gebouwen(gewesten)) beheerd door de gewesten. De AAPD zal dan niet langer verantwoordelijk zijn voor de voorstelling van de gebouwen op het kadastraal percelenplan

Figuur 2: Het onderzoeksgebied afgebeeld op het Kadastraal Percelenplan (CadGis 2021)

2 AARD VAN DE BEDREIGING

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Figuur 3: Orthofoto (2020) met aanduiding van het studiegebied en waterlopen in de omgeving (ABO nv 2021).

Het studiegebied heeft een oppervlakte van 8.385 m². Figuur 4, Figuur 5, Figuur 6 en Figuur 7 geven de bestaande toestand weer. Het onderzoeksgebied grenst in het noorden aan de Deinsessesteenweg en aan de Karmstraat en het wordt zowel aan de oostelijke als de westelijke zijde omgeven door bebouwde percelen. In het zuiden grenst het gebied aan akkerland. Op ca. 70m ten oosten van het onderzoeksgebied loopt de Sterrebeek.

Het onderzoeksgebied is quasi volledig bebouwd (4.545m²; 54%) en verhard (3.840m²; 46%). Het gaat om loodsen en burelen van een voormalige winkel en schrijnwerkerij. Zoals te zien in Figuur 8 zijn de burelen en loodsen deels ingegraven in de helling. Vóór de toonzaal bevindt zich mogelijk een ondergrondse waterciterne (Figuur 9). De aanwezige verhardingen bestaan uit beton en asfalt (Figuur 10). Vermoedelijk zijn er verschillende ondergrondse afvoerbuizen en elektriciteitskabels aanwezig over het hele terrein. Hierdoor zijn de bovenste bodemlagen reeds verstoord.

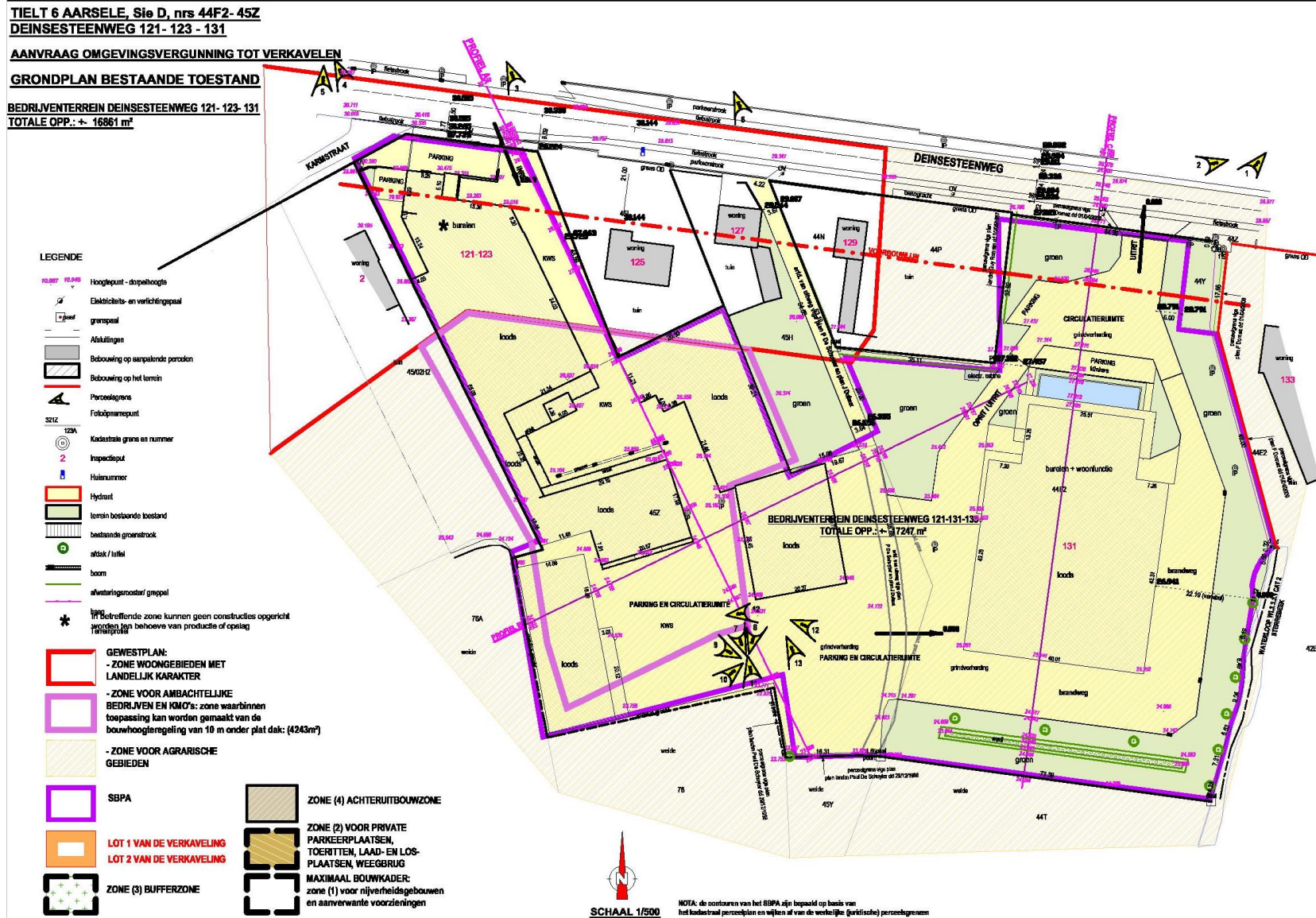
Bouwplannen die meer informatie geven over de aard en de diepte van de bestaande funderingen, de aanwezigheid van ondergrondse bouwlagen, de dikte van de verhardingen en hun eventuele onderfundering, de aanwezigheid van rioleringen en andere ondergrondse constructies, zijn niet beschikbaar.

**TIELT 6 AARSELE, Sie D, nrs 44F2- 45Z
DEINSESTEENWEG 121- 123 - 131**

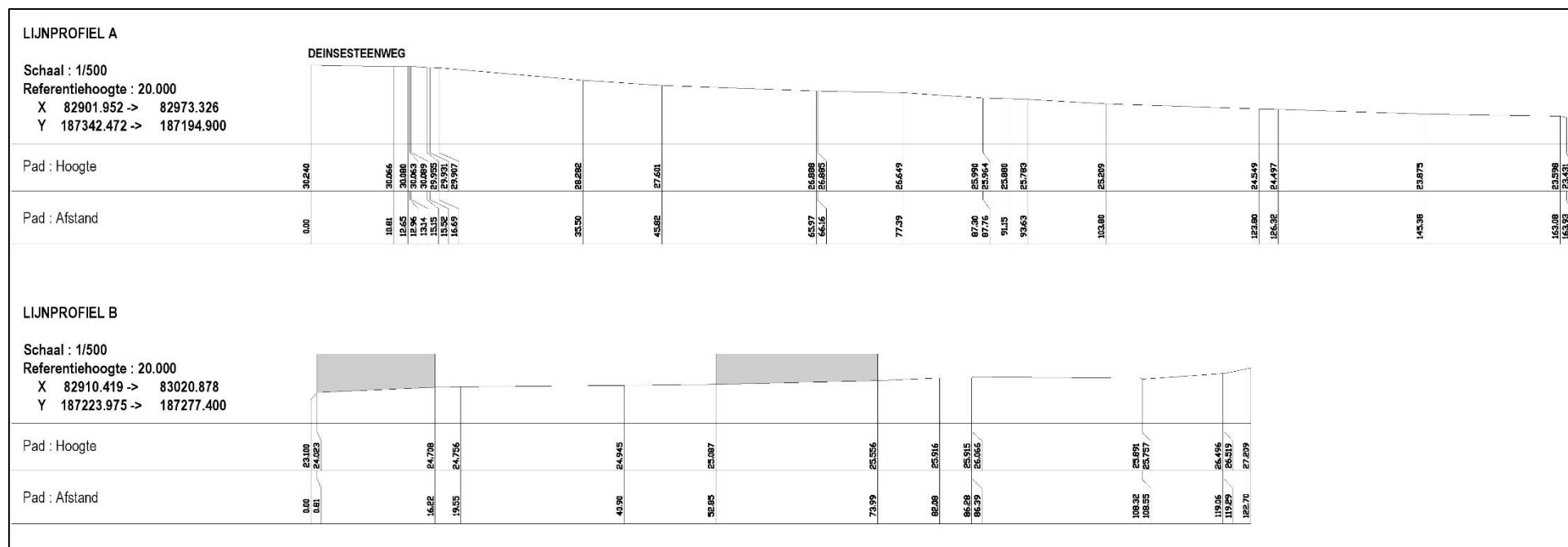
AANVRAAG OMGEVINGSVERGUNNING TOT VERKAVELN

GRONDPLAN BESTAANDE TOESTAND

**BEDRIJVENTEREIN DEINSESTEENWEG 121- 123- 131
TOTALE OPP.: +- 16861 m²**

Figuur 4: Inplantingsplan bestaande toestand (Initiatiefnemer 2021).

Figuur 5: Terreinprofielen bestaande toestand (Initiatiefnemer 2021).

Figuur 6: Zicht op de bebouwing langs de straatzijde, getrokken vanuit het noorden (Google Maps 2021).

Figuur 7: Zicht op de bebouwing langs de straatzijde, getrokken vanuit het noorden (Google Maps 2021).

Figuur 8: Zicht op oprijlaan van de werkruimtes (ABO nv 2021).

Figuur 9: De positie van de ondergrondse watercitern (ABO nv 2021).

Figuur 10: Zicht op de verhardingen en aanwezige werkruimtes, waarvan sommige deels zijn ingegraven (ABO nv 2021).

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE EN IMPACT VAN DE WERKEN

In functie van de herinrichting zal de bestaande infrastructuur volledig gesloopt worden en zal het terrein een herprofilering ondergaan. Daarna zullen twaalf KMO-units worden gebouwd en zullen nieuwe verhardingen, riolering en een waterbufferbekken worden aangelegd. Ook wordt er nieuwe groenaanleg voorzien.

2.2.1 SLOPEN VAN DE BESTAANDE TOESTAND

Zoals hoger vermeld is er geen informatie beschikbaar over de aard en de diepte van de bestaande funderingen, de aanwezigheid van ondergrondse bouwlagen, de dikte van de verhardingen en hun eventuele onderfundering, de aanwezigheid van rioleringen en andere ondergrondse constructies. Uit het terreinbezoek kunnen we wel afleiden dat een deel van het gebouw is ingegraven in de helling en dat er verschillende waterafvoerbuizen, en dus verstoringen in de ondergrond aanwezig zijn op het terrein. Het slopen van de bestaande bebouwing en vooral de ingegraven en ondergrondse constructies betekenen dus een ingreep in de bodem, waarbij mogelijk aanwezige archeologische sporen en/of artefacten kunnen geraakt worden.

2.2.2 AANLEGGEN VAN DE NIEUWE TOESTAND

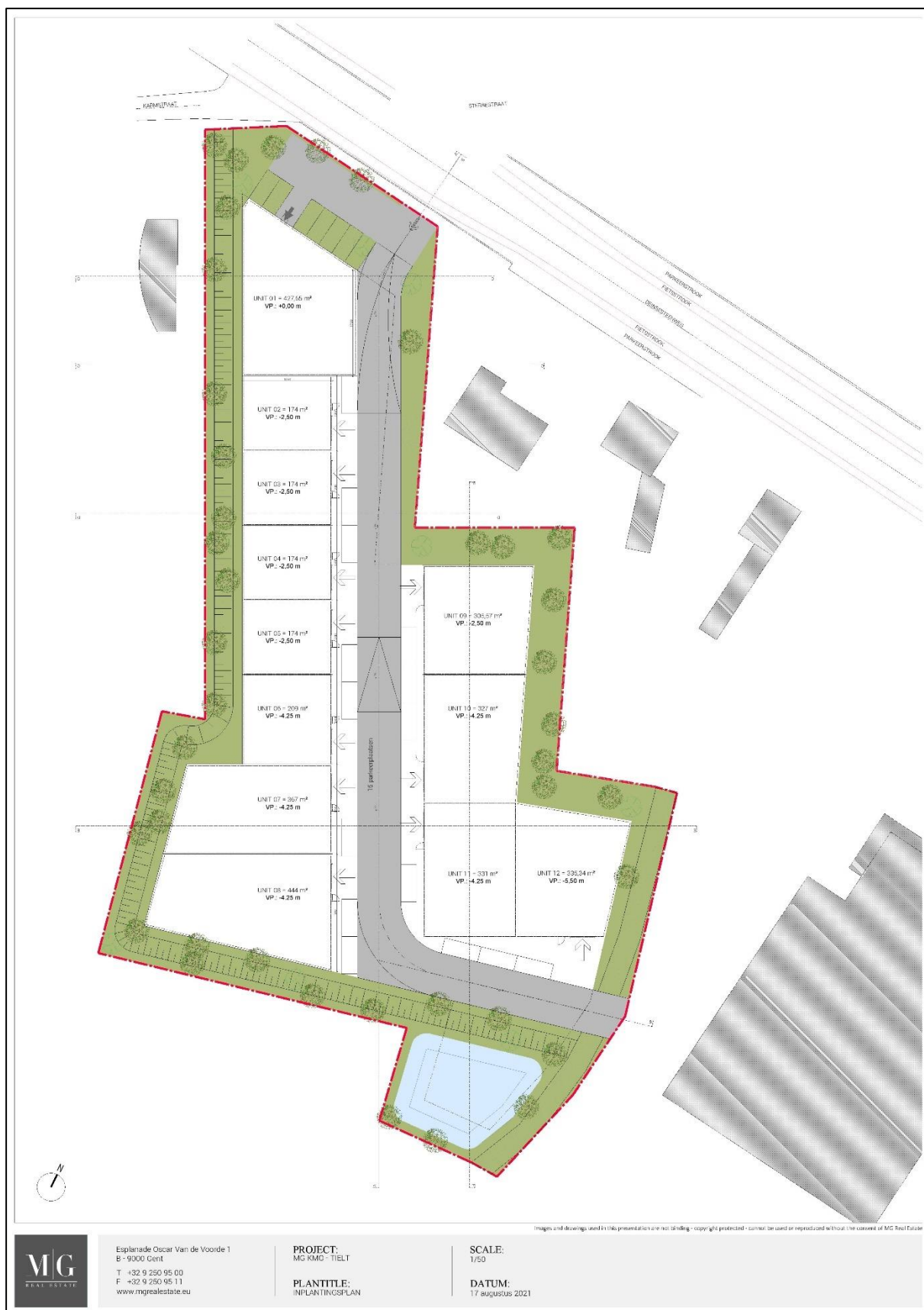
Het onderzoeksgebied wordt heringericht als KMO-zone met twaalf units, nieuwe verhardingen, een groenbuffer en een waterbufferbekken (Figuur 12). Ook zal het volledige terrein een herprofilering ondergaan, waarbij door ophoging en/of afgraving verschillende zones met verschillende hoogtepelen zullen gecreëerd worden (Figuur 13, Figuur 14, Figuur 15, Figuur 16, Figuur 17 en Figuur 18). Hierna zal het terrein een getrapt profiel hebben.

De twaalf KMO units zullen een totale oppervlakte hebben van 3.442,56m² (41% van het onderzoeksgebied). Ze zullen gefundeerd worden op een klassieke funderingszool op een diepte van ca. 80cm. De nieuwe verhardingen (2.219,71m²; 26%) zullen bestaan uit asfalt en zullen tot ca. -80 cm gefundeerd worden. Er zal een waterbufferbekken worden aangelegd (296 m²; 3,5%), in de meest noordelijke hoek van het perceel (Figuur 12, Figuur 18). Deze zal worden ingegraven en zal een diepte hebben van ca. 2m. Rondom het perceel zal er groenaanleg worden aangeplant, bestaande uit grasbermen ca. 40 bomen (2.426,73m²; 29,5%). De nieuwe rioleringen zullen op maximum 150cm diepte worden aangelegd.

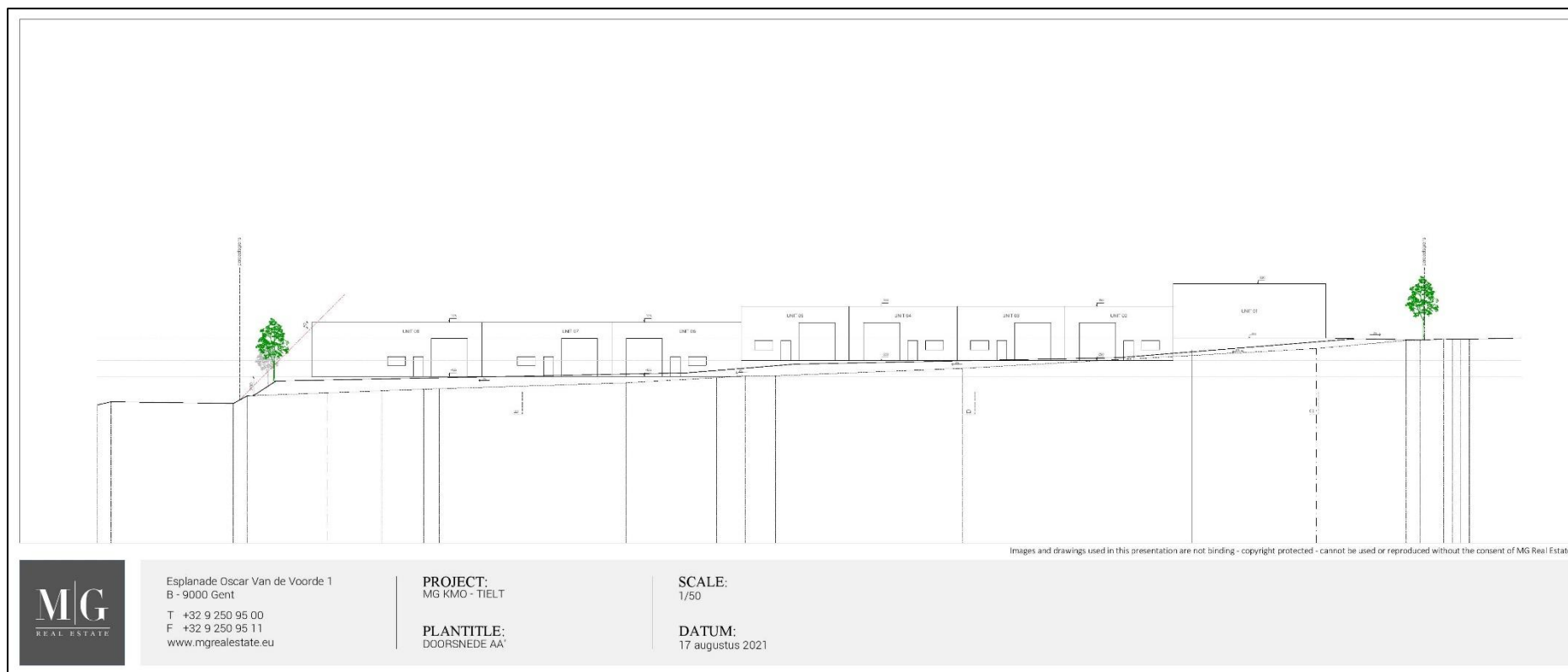
Bovenstaande werken betekenen een ingreep in de bodem, waarbij mogelijk aanwezige archeologische sporen en/of artefacten kunnen geraakt worden. Hierbij moet ook rekening gehouden worden met een buffer tussen de diepte van de werken en de mogelijk aanwezige archeologische sporen en/of artefacten. De herprofilering van het terrein zal een aanzienlijke invloed hebben op de bodem.

Cijfer	Constructie	Oppervlakte	Diepte van de werken
1	KMO units	3.442,56m ²	Ca. 80cm
2	Verhardingen	2.219,71m ²	Ca. 80cm
3	Waterbufferbekken	296m ²	Ca. 200cm
4	Groenaanleg	2.426,73m ²	Ca. 50cm (wortels bomen)
5	Rioleringen	/	Ca. 150cm
6	Herprofilering terrein	/	Aanzienlijke impact op de bodem

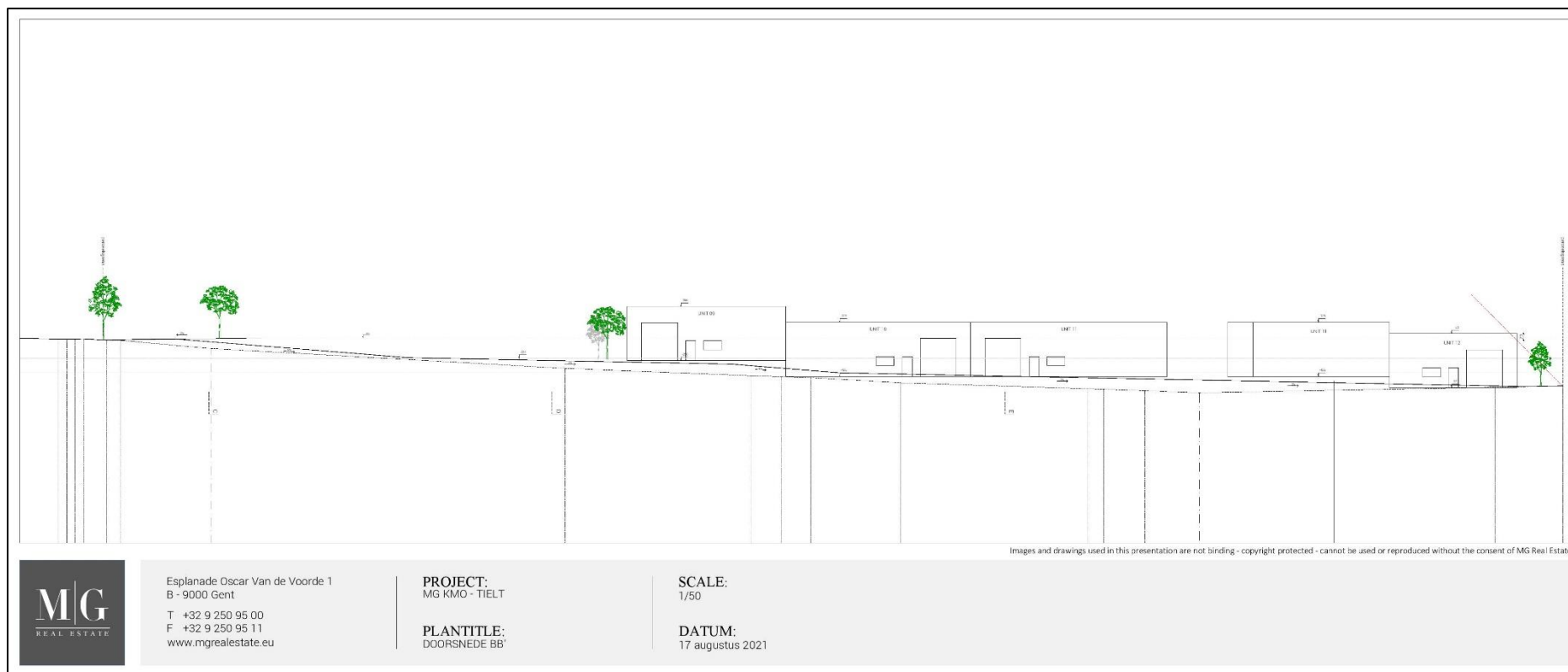
Figuur 11: Overzicht van de nieuwe constructies (ABO nv 2021).

Figuur 12: Inplantingsplan van de toekomstige situatie (Initiatiefnemer 2021).

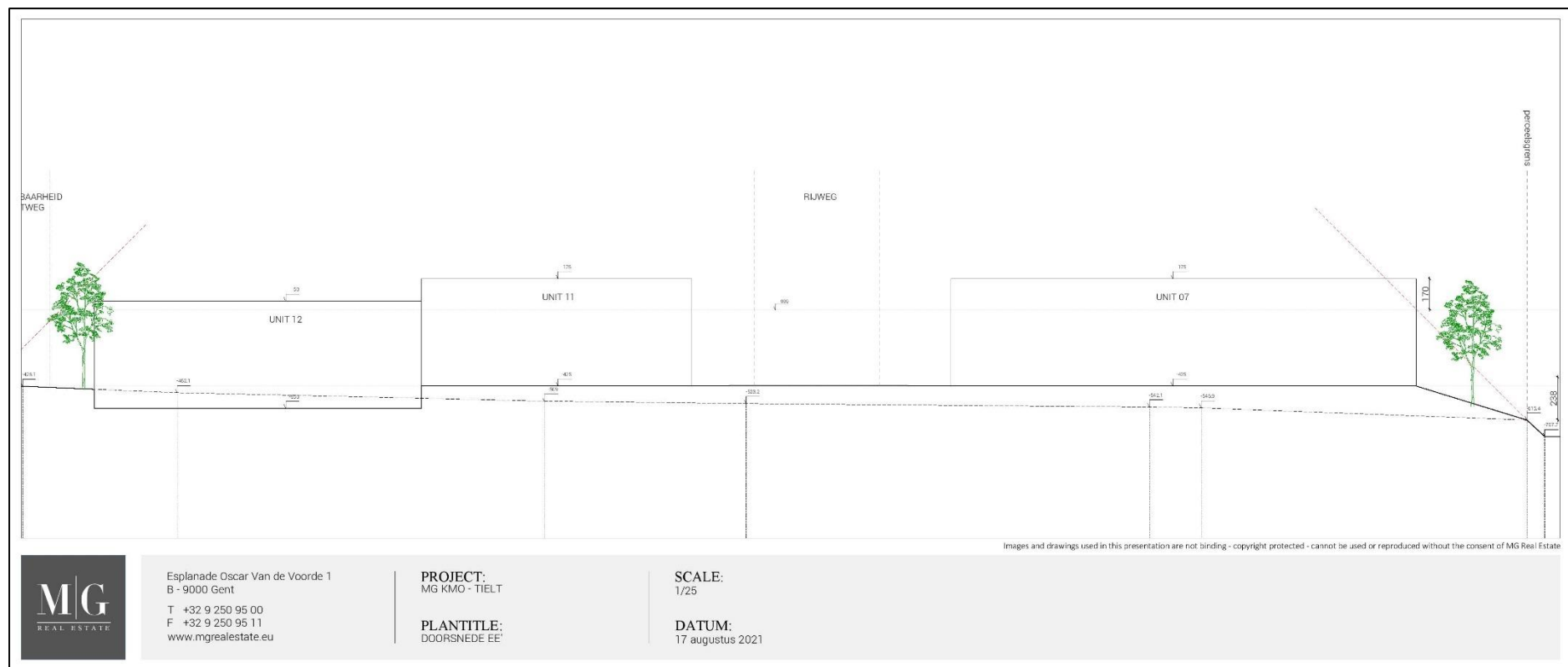
Figuur 13: Terreinprofiel AA' van nieuwe toestand (Initiatiefnemer 2021).

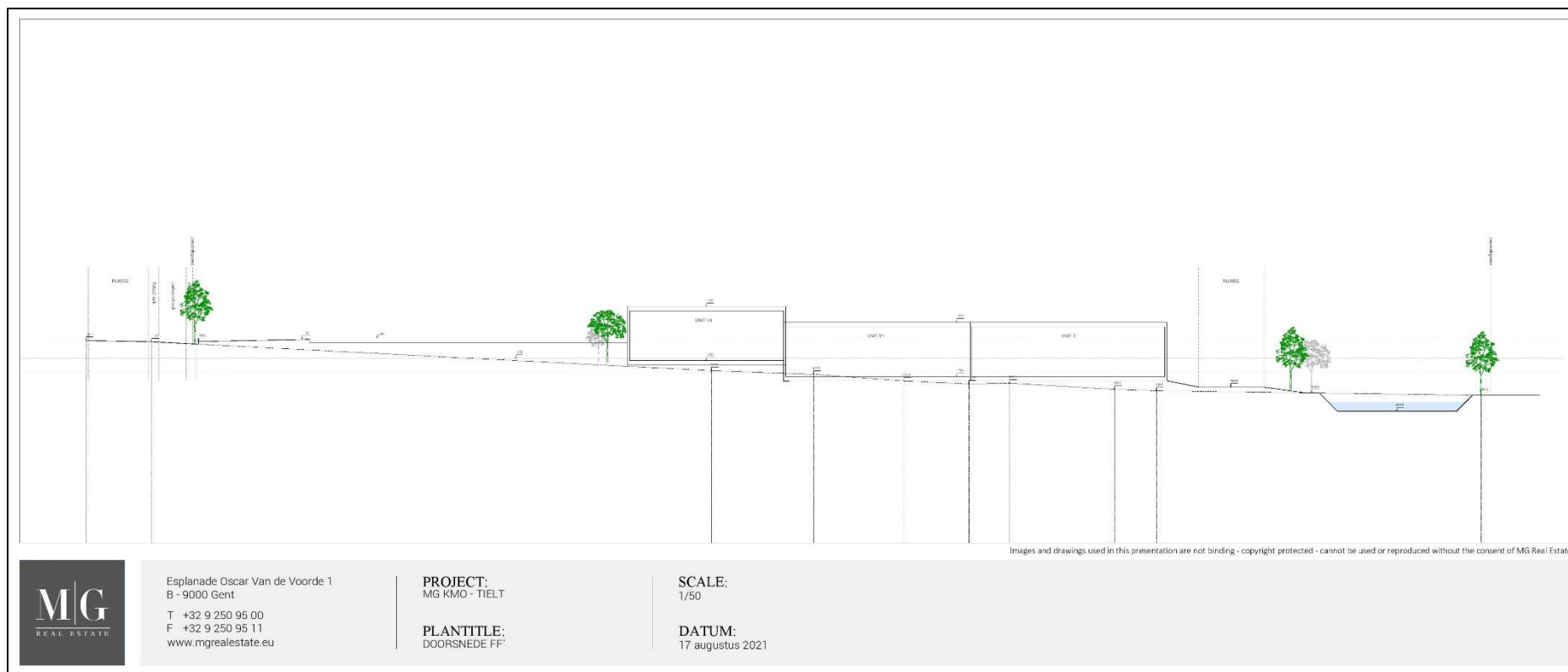
Figuur 14: Terreinprofiel BB' van nieuwe toestand (Initiatiefnemer 2021).

Figuur 15: Terreinprofiel CC' van nieuwe toestand (Initiatiefnemer 2021).

Figuur 17: Terreinprofiel EE' van nieuwe toestand (Initiatiefnemer 2021).

Figuur 18: Terreinprofiel FF' van nieuwe toestand (Initiatiefnemer 2021).

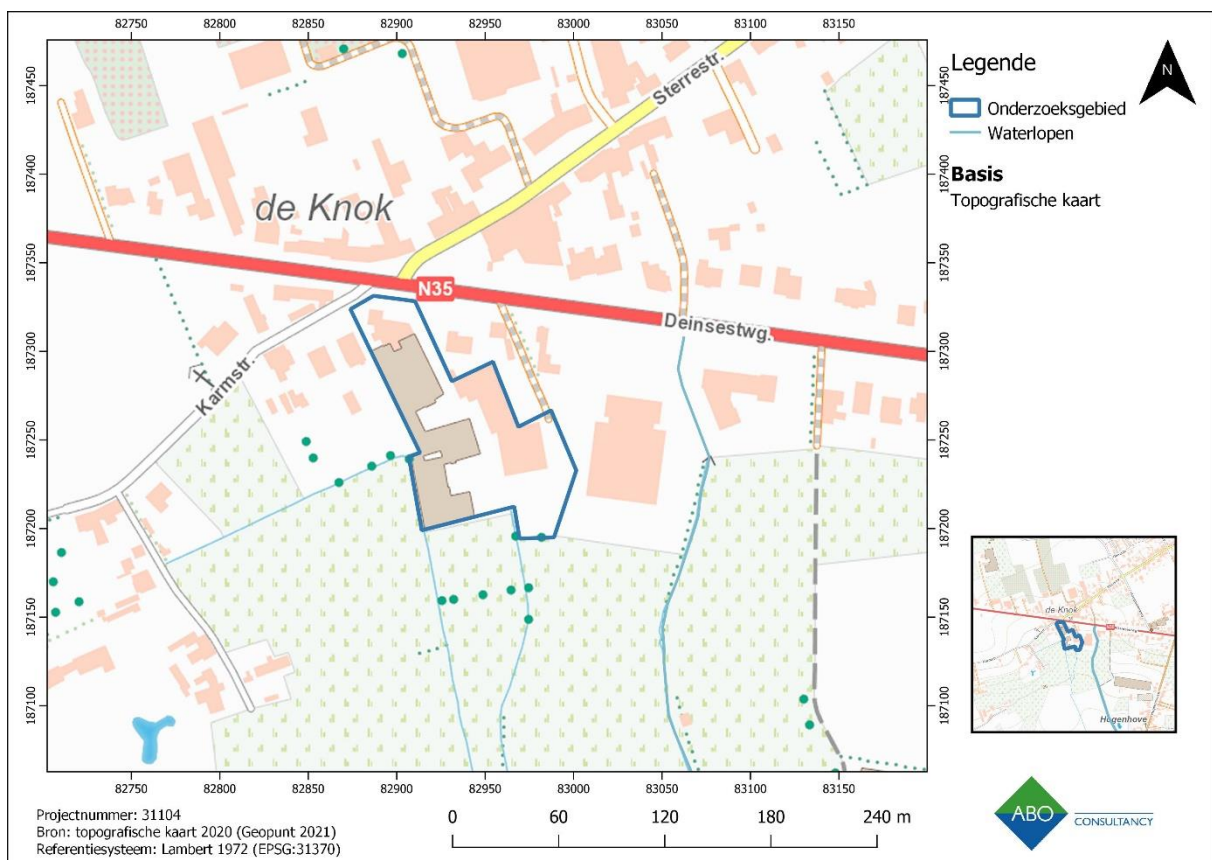
3 ASSESSMENTRAPPORT: LANDSCHAPPELIJKE ANALYSE

Geraadpleegde bronnen hoofdstuk 3 met betrekking tot topografie, bodemkunde en landschap	Toelichting
Topografische kaart	Relevant, cf. 3.1.1
Digitaal Terreinmodel	Relevant, cf. 3.1.2.1
Skyview	Relevant, cf. 3.1.2.3
Bodemkaart	Relevant, cf. 3.2.1
Quartairgeologische kaart	Relevant, cf. 3.2.2
Tertiairgeologische kaart	Relevant, cf. 3.2.3
Bodemosiekaart	Relevant, cf. 3.2.4
Bodembedekkingskaart	Relevant, cf. 3.2.5

Figuur 19: Geraadpleegde bronnen met betrekking tot topografie, bodemkunde en landschap.

3.1 TOPOGRAFISCHE SITUERING

3.1.1 TOPOGRAFIE

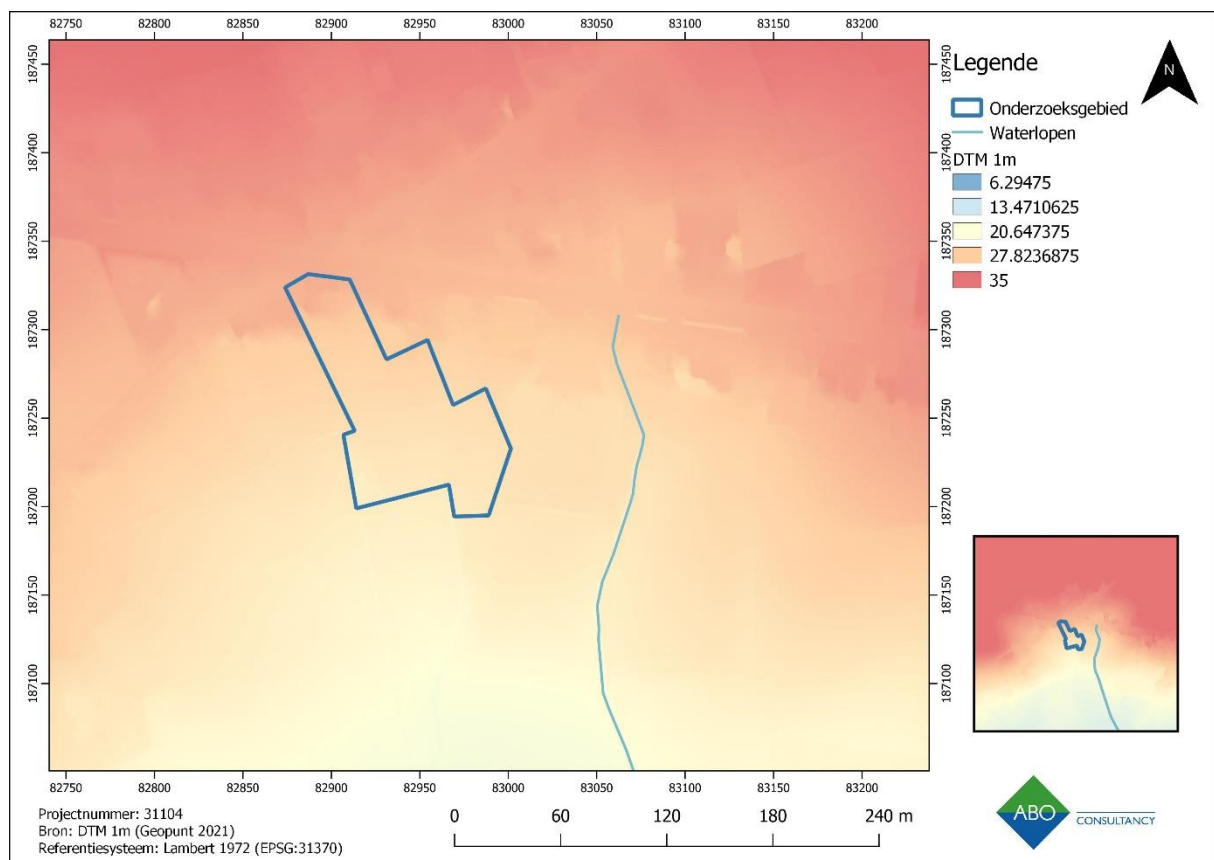
Figuur 20: Topografische kaart met aanduiding van het studiegebied (ABO nv 2021).

Figuur 20 geeft de topografische kaart weer van het onderzoeksgebied en de ruimere omgeving. Het onderzoeksgebied ligt in een strook lintbebouwing en wordt omgeven de Deinsesteenweg en de Karmstraat in het noorden. Het wordt zowel aan de oostelijke als de westelijke zijde omgeven door bebouwde percelen. In het zuiden grenst het gebied aan akkerland. Op ca. 70m ten oosten van het onderzoeksgebied loopt de Sterrebeek.

Ca. 825m ten noordoosten van het onderzoeksgebied ligt de dorpskern van Aarsele. De kern van Deinze bevindt zich op ruim 7km ten oosten van het gebied en Tielt op ruim 6km ten westen.

3.1.2 HOOGTEVERLOOP

3.1.2.1 DIGITAAL TERREINMODEL (1M)

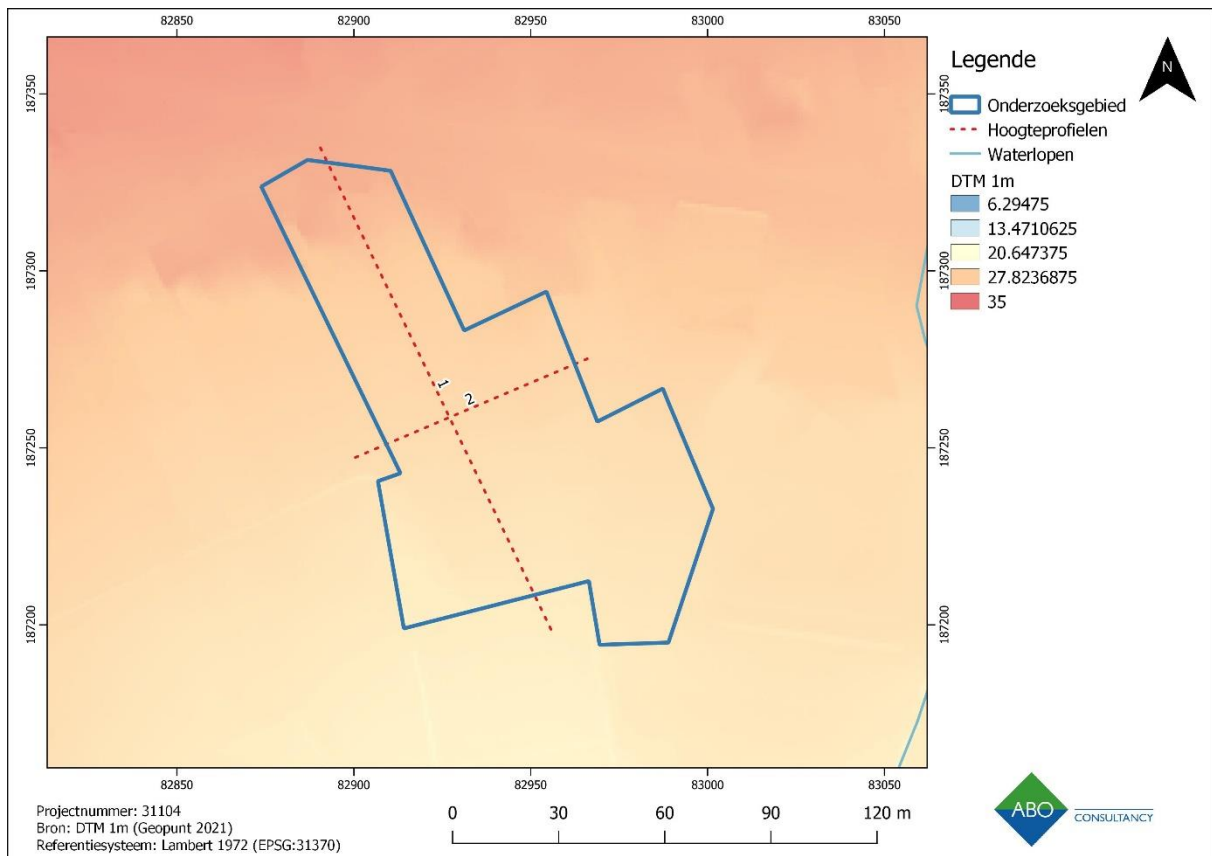
Figuur 21: Digitaal Terreinmodel (1m) van de ruimere omgeving met aanduiding van het onderzoeksgebied (ABO nv 2021).

Binnen de ruimere omgeving bevindt het onderzoeksgebied zich in een gradiëntzone in het landschap (Figuur 21). Het ligt aan de voet van een heuvel nabij water (de Sterrebeek), een gunstige locatie voor menselijke aanwezigheid in het verleden.

Het terrein binnen de contouren van het onderzoeksgebied loopt af naar het zuiden.

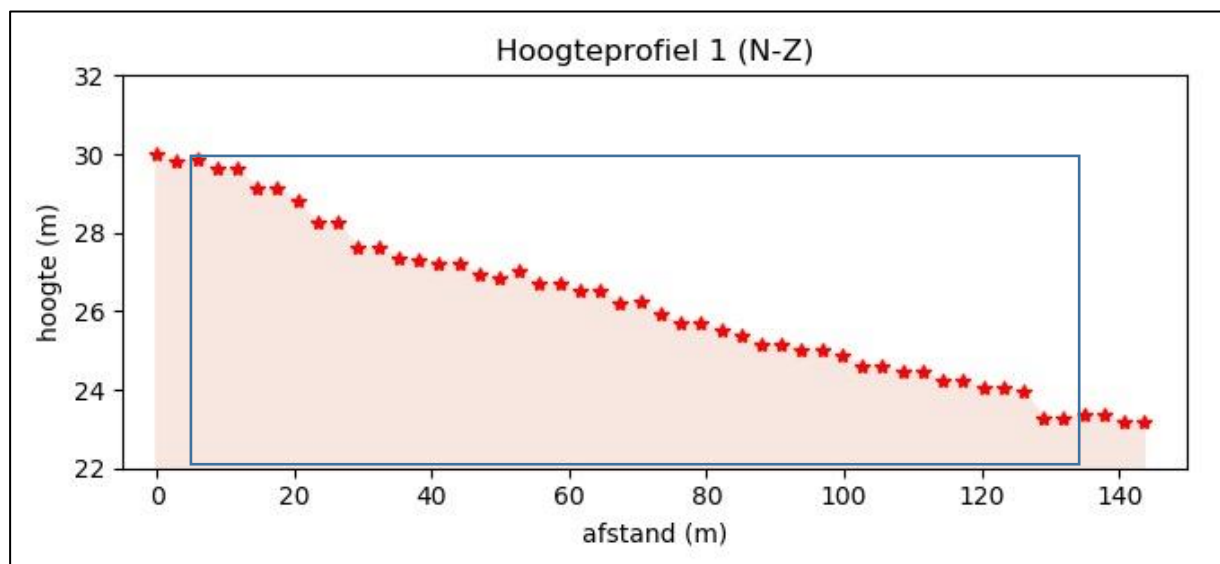
3.1.2.2 HOOGTEPROFIELEN

Om een beter beeld te krijgen van het de plaatselijke topografie binnen het onderzoeksgebied werden twee hoogteprofielen gemaakt (Figuur 22). Een eerste hoogteprofiel (Hoogteprofiel 1) met een N-Z-oriëntatie werd gekozen om het aflopende reliëf in kaart te brengen. Een tweede hoogteprofiel (Hoogteprofiel 2) staat dwars op het eerste hoogteprofiel.

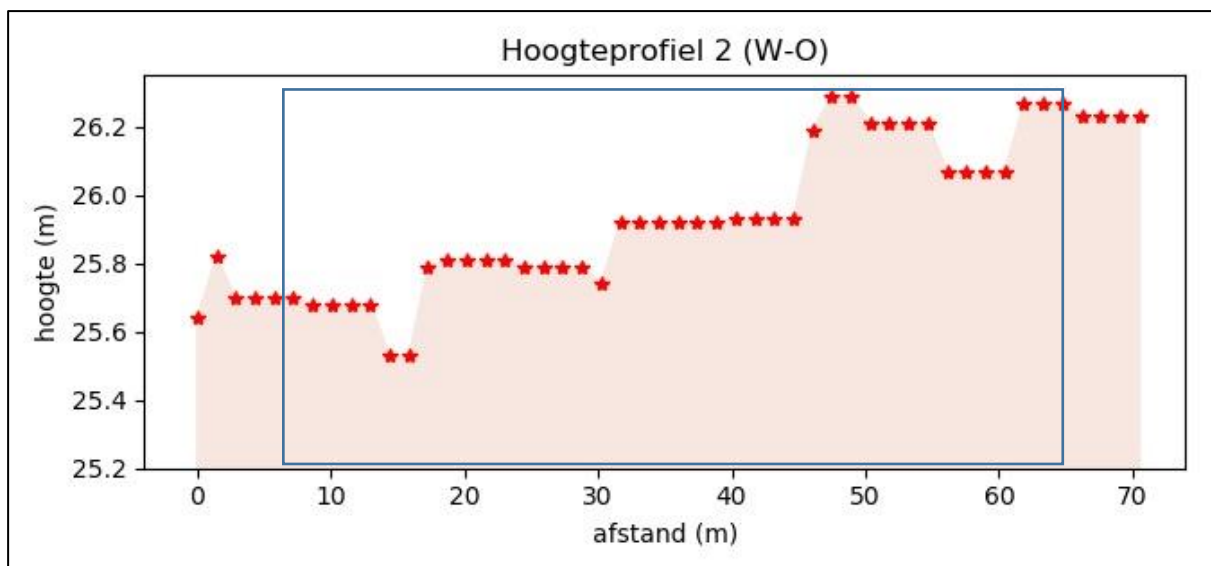
Figuur 22: Visuele weergave van de genomen hoogteprofielen in het onderzoeksgebied (ABO nv 2021).

Onderstaand hoogteprofiel (Figuur 23) heeft een N-Z-oriëntatie. Het is duidelijk dat het terrein afloopt naar het zuiden. Het niveau start op ca. 29,79 mTAW en eindigt op ca. 23,30 mTAW. Er is dus een niveauverschil van 6,49m aanwezig.

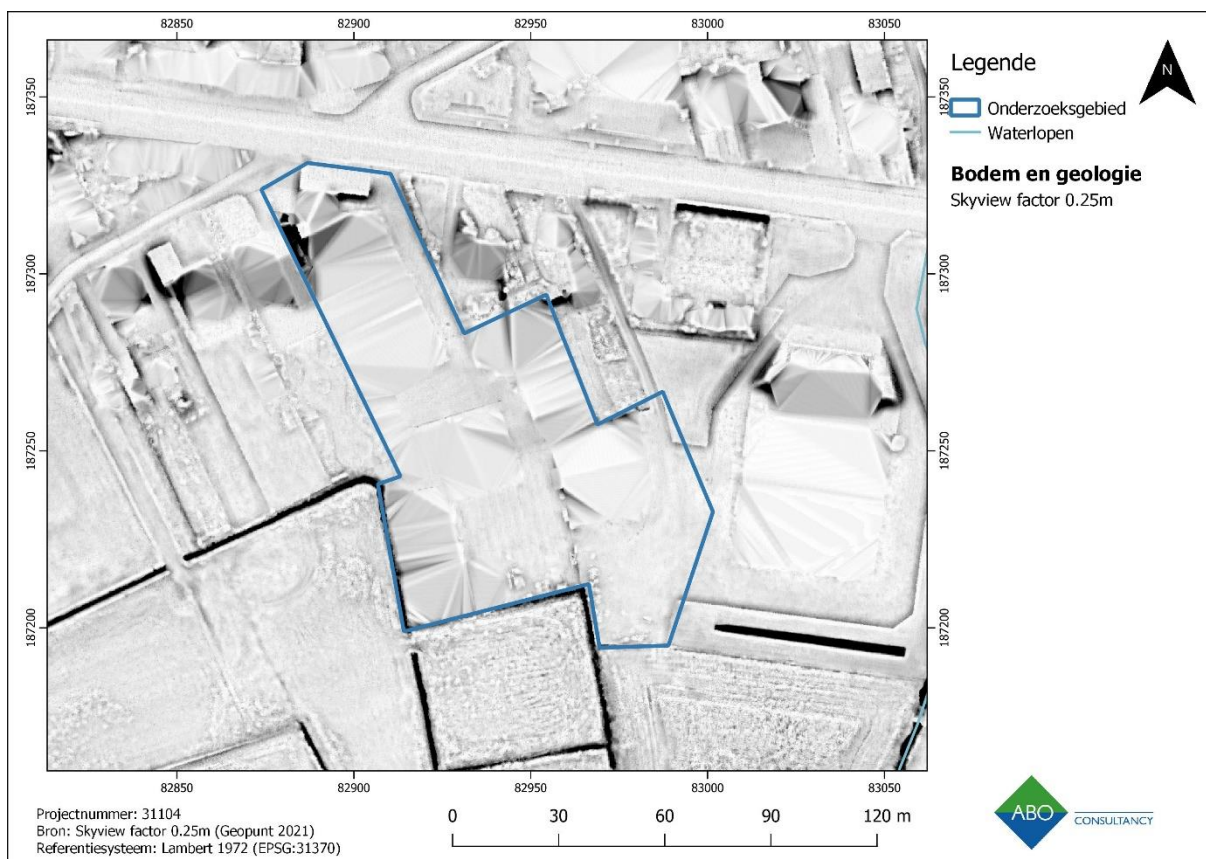
Figuur 23: Hoogteprofiel 1 (N-Z) met aanduiding onderzoeksgebied (blauwe kader) (Geopunt 2021 en ABO nv 2021).

Onderstaand hoogteprofiel (Figuur 24) met O-W-oriëntatie ligt dwars op het hoger besproken hoogteprofiel. Het profiel start op ca. 25.70 mTAW en bereikt een maximale hoogte van ca. 26.30 mTAW. Het profiel loopt in verschillende niveau's op naar het oosten.

Figuur 24: Hoogteprofiel 2 (W-O) met aanduiding onderzoeksgebied (blauwe kader) (Geopunt 2021 en ABO nv 2021).

3.1.2.3 SKYVIEW (0,25 M)

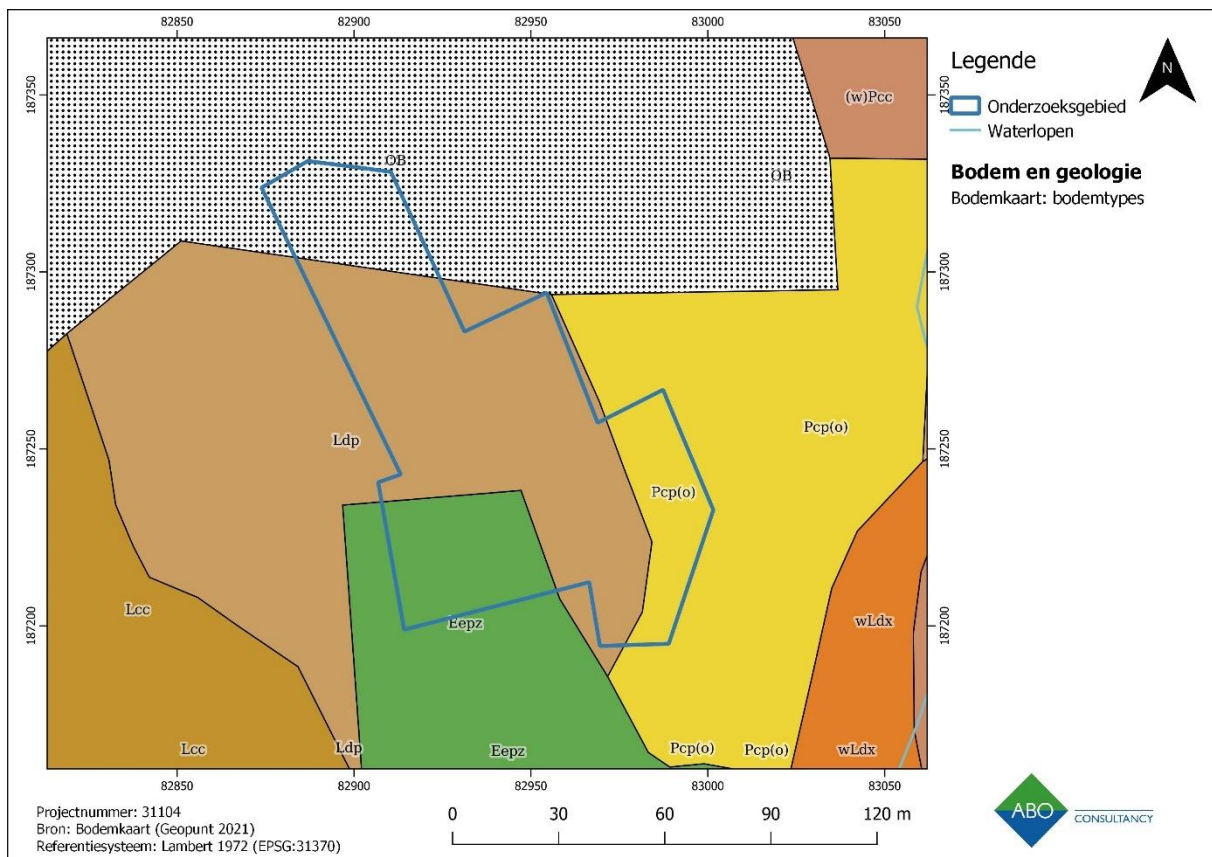
Figuur 25: Skyview 0,25 m met aanduiding van het onderzoeksgebied (ABO nv)

Op de kaart met Skyview factor (Figuur 25) worden hoogteverschillen benadrukt. De daken van aanwezige gebouwen en de verhardingen zijn duidelijk te herkennen.

3.2 BODEMKUNDIGE SITUERING

Het onderzoeksgebied ligt in de Ecoregio van de westelijke interfluvia en wordt gekarakteriseerd door een vlak tot (zwak) golvend reliëf dat stijgt vanaf de Ijzervallei naar het zuiden met afwisseling van depressies, ruggen, valleien, plateau's en terrassen. In het hele gebied rusten de jong-Quartaire afzettingen op een Tertiair substraat dat bestaat uit subhorizontale, oorspronkelijke zwak naar het noorden hellende, mariene lagen. Dit wordt afgedekt door Quartaire niveo-eolische afzettingen uit de laatste ijstijd (Sevenant et al. 2002¹).

3.2.1 BODEMKAART

Figuur 26: Gedigitaliseerde bodemkaart (1:20.000) met aanduiding van het studiegebied (ABO nv 2021).

Het onderzoeksgebied situeert zich in de zandleemstreek. Binnen het studiegebied komen vier bodemtypes voor (Figuur 26).

Een eerste bodemtype is het bodemtype **OB**. Dit komt voor aan de straatzijde van het onderzoeksgebied en geeft aan dat het om een bebouwde zone gaat. Het bodemprofiel is door het ingrijpen van de mens mogelijk gewijzigd of vernietigd, al is het aantreffen van archeologische sporen hier niet uitgesloten.

Een tweede bodemtype is het bodemtype **Ldp**. Deze bodem wordt gekenmerkt door een matig natte zandleembodem zonder profiel. Het is een colluviale grond die wordt gekenmerkt door een laag van recent geërodeerd sediment. Op geringe tot matige diepte kan Tertiair substraat worden aangetroffen

¹ Dit werk verwijst naar de verouderde theorie van de zogenaamde “Duinkerke-transgressies” in het kustgebied, maar dit heeft geen impact op de datering van de aangetroffen aardkundige eenheden in het huidige onderzoeksgebied.

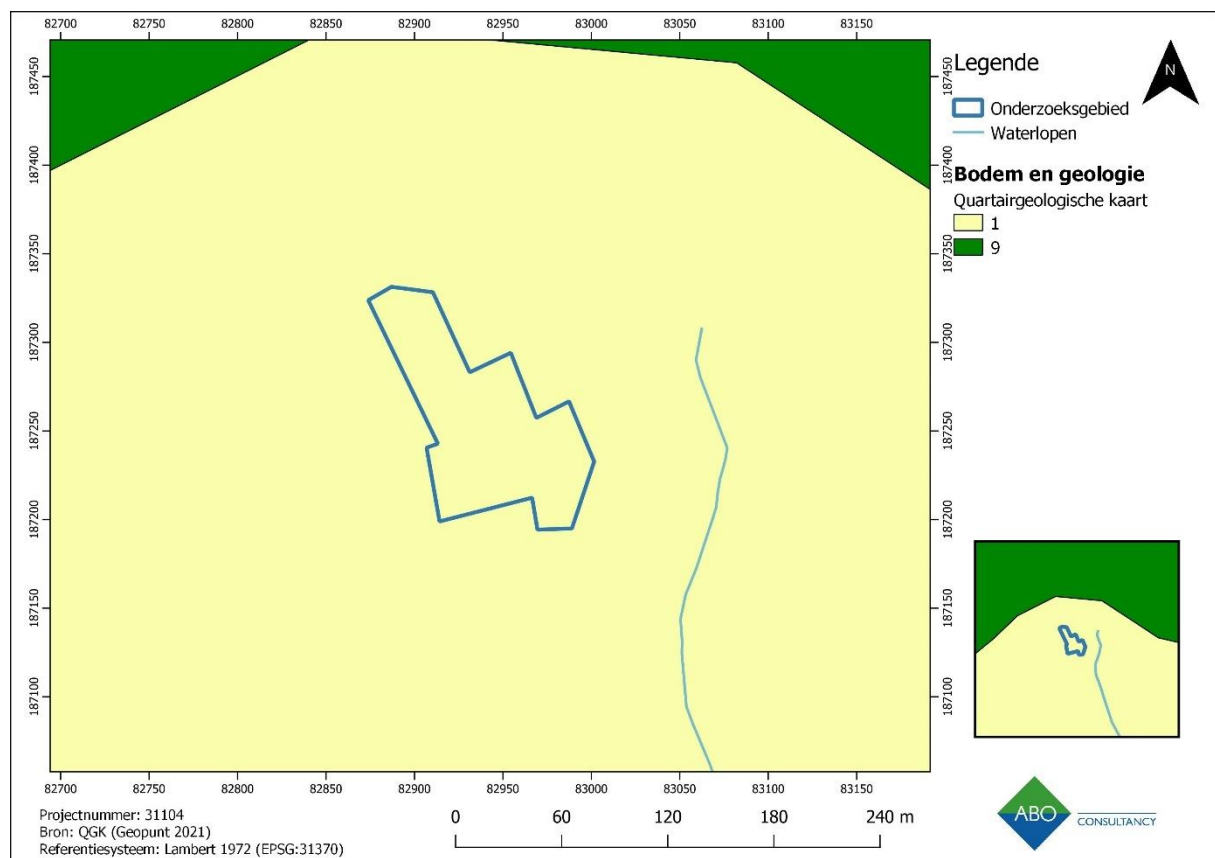
of bevindt zich mogelijk een bedolven textuur B-horizont. In het colluviaal dek bevinden zich kleine houtskool- en baksteenrestjes. Er kunnen zich roestverschijnselen voordoen tussen 50 en 80cm-mv.

Het bodemtype **Eepz** komt voor in de zuidwestelijke hoek van het onderzoeksgebied. Het betreft een sterk gleyige kleibodem zonder profiel en wordt gekenmerkt door een humeuze bovengrond met een donkerbruine kleur en veel roest. Vanaf 100cm-mv begint de blauwgrijze reductiehorizont. Deze gronden zijn ongeschikt als akkerland, en waren dat vermoedelijk ook in het verleden.

Tot slot wordt het bodemtype **Pcp(o)** besproken, dat voorkomt in de zuidoostelijke hoek van het onderzoeksgebied. Het gaat om een bodemserie die wordt gekenmerkt door een matig droge licht zandleembodem zonder profiel. De variante **(o)** duidt op het voorkomen van een sterke antropogene invloed. Over het algemeen bestaan deze bodems uit een humeuze grijsbruine tot donkerbruine bouwvoor (25-30cm dik) die onmiddellijk overgaat in het niet gedifferentieerd moedermateriaal.

Het is onduidelijk in welke mate bovenbeschreven bodemtypes nog bewaard zijn door de huidige bebouwing.

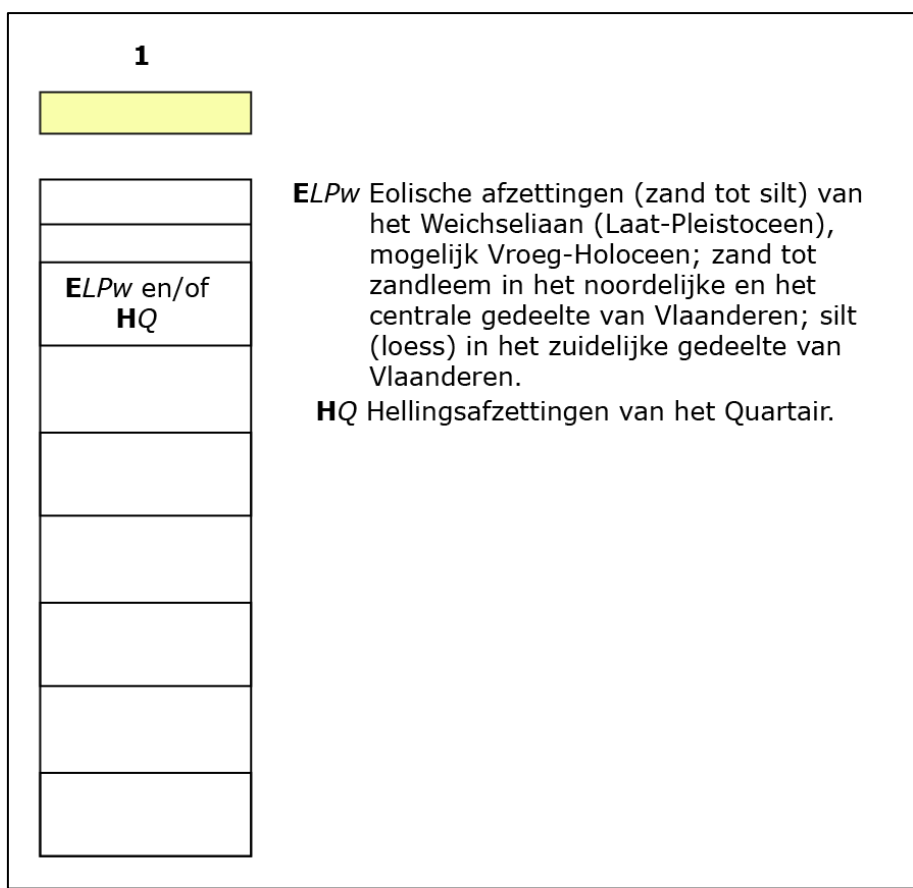
3.2.2 QUARTAIRGEOLOGISCHE KAART

Figuur 27: Gedigitaliseerde Quartairgeologische kaart (1:200.000) met aanduiding van het onderzoeksgebied (ABO nv 2021).

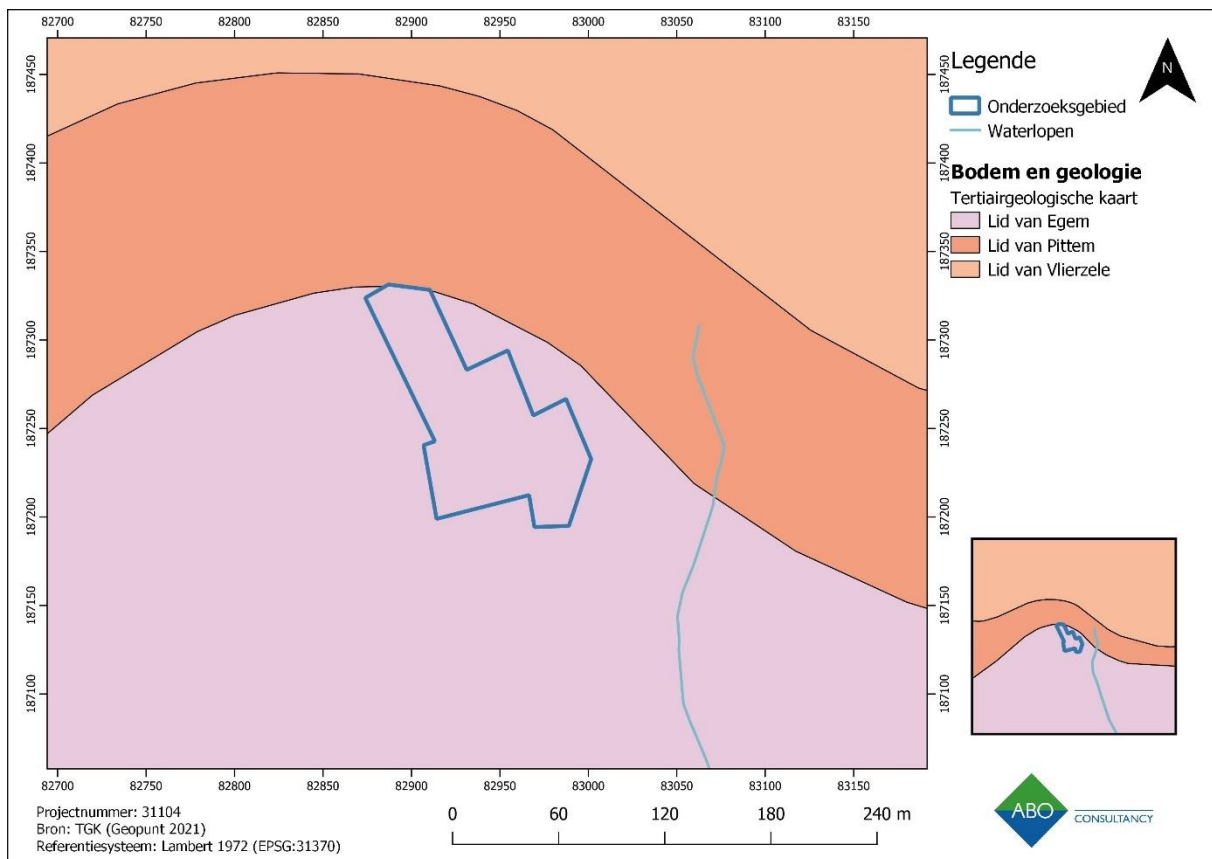
Het onderzoeksgebied bevindt zich volledig in de Quartairgeologische sequentie type 1 (Figuur 27).

Het type 1 (Figuur 28) bestaat uit eolische afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen) en mogelijk het Vroeg-Holoceen. Onder deze laag bevinden zich hellingsafzettingen van het Quartair. Concreet voor het projectgebied betekent dit het voorkomen van zandleem.

Figuur 28: Quartairgeologische sequentie type 1 (Geopunt 2021).

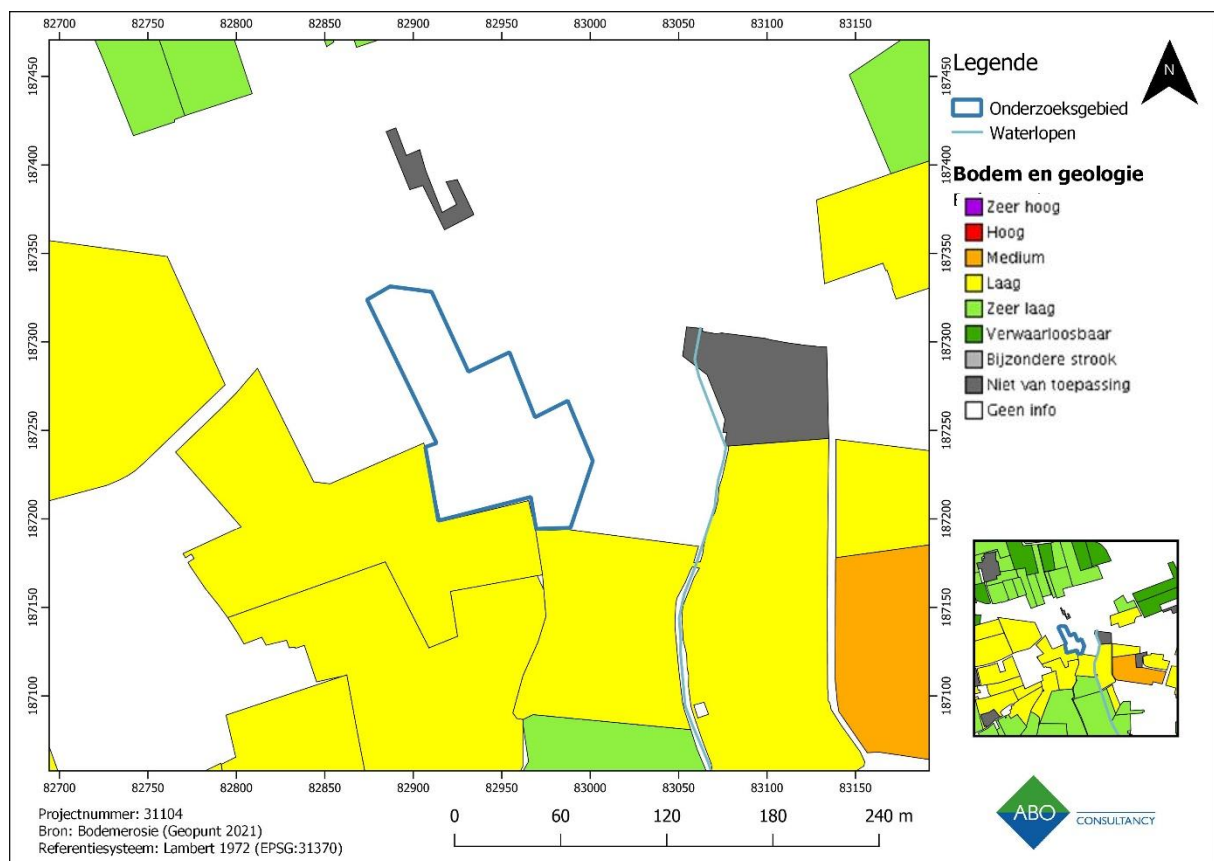
3.2.3 TERTIAIRGEOLOGISCHE KAART

Figuur 29: Gedigitaliseerde Tertiairgeologische kaart (1:50.000) met aanduiding van het onderzoeksgebied (ABO nv 2021).

Volgens de Tertiairgeologische kaart (Figuur 29) maakt het studiegebied deel uit van het Lid van Egem. Het lid van Egem bestaat uit glauconiet- en glimmerhoudend grijsgroen zeer fijn zand met kleilagen en zandsteenbanken.

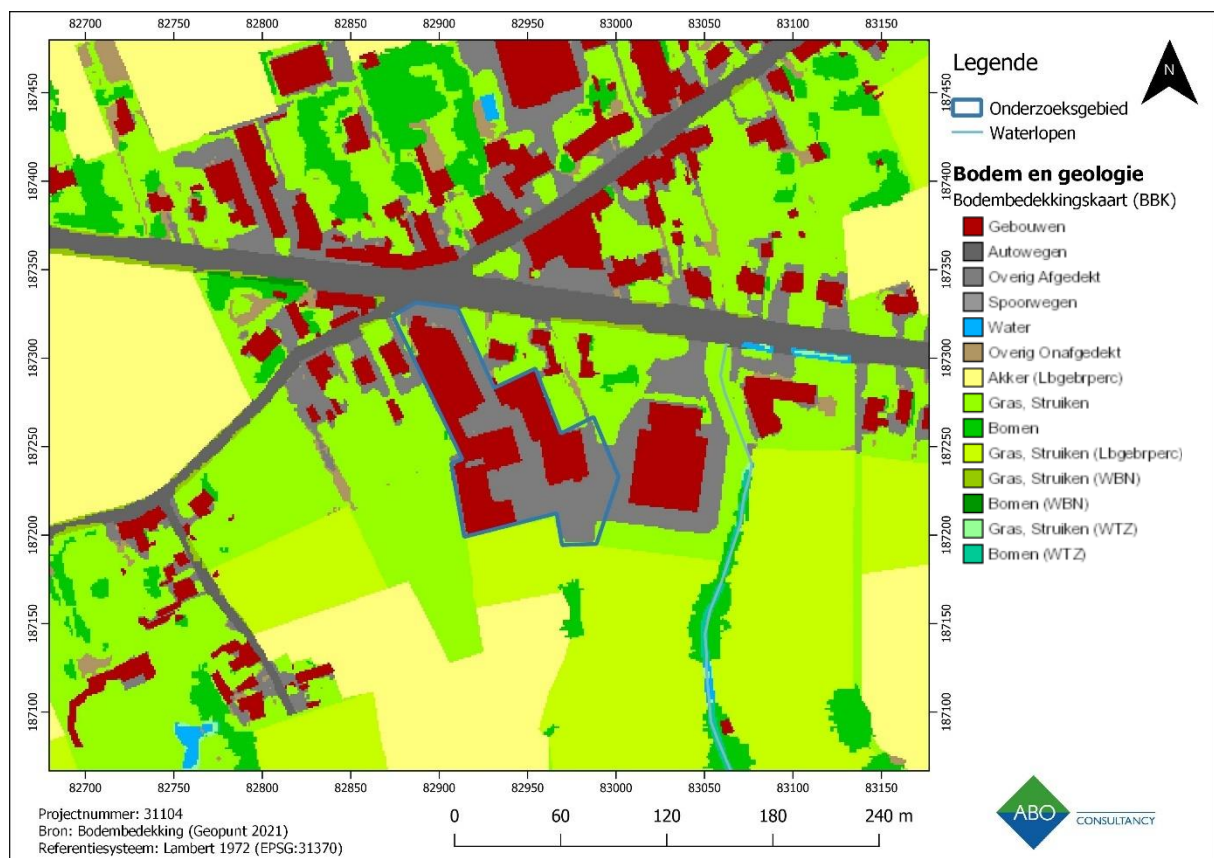
3.2.4 BODEMEROSIEKAART

Figuur 30: Bodemerosiekaart met aanduiding van het studiegebied (ABO nv 2021).

Er is geen informatie beschikbaar over de kans op erosie binnen het studiegebied (Figuur 30). Het onderzoeksgebied is momenteel quasi volledig verhard en bebouwd, waardoor erosie op dit moment niet kan plaatsvinden. De volgens de bodemkaart (Figuur 26) aanwezige colluviale bodemlaag en de helling binnen het onderzoeksgebied wijzen echter wel op een (aanzienlijke) bodemerosie in het verleden.

3.2.5 BODEMBEDEKKINGSKAART

Figuur 31: Bodembedekkingskaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (ABO nv 2021).

Op de bodembedekkingskaart (Figuur 31) zien we dat het onderzoeksgebied voor een groot deel uit verhardingen en gebouwen bestaat. De bestaande bebouwing en verhardingen zijn te herkennen. De directe omgeving van het woonhuis is onverhard en bedankt met gras of stuiken.

4 ASSESSMENTRAPPORT: ARCHEOLOGISCHE VOORKENNIS

Geraadpleegde bronnen hoofdstuk 4 met betrekking tot archeologische voorkennis	Toelichting
Inventarissen	
Inventaris archeologische zone	Buiten archeologische zone
Landschapsatlas	Niet van toepassing
Bouwkundig erfgoed	Relevant, cf. Deel 1 4.2
Beschermde monumenten	Relevant, cf. Deel 1 4.2
Beschermde stads- en dorpsgezichten	Relevant, cf. Deel 1 4.2
Centraal Archeologische Inventaris	Relevant, cf. 4.3
Archeologisch vooronderzoek waarvan reeds akte genomen werd	Relevant, cf. 4.4
Inventaris historische stadskern	Buiten historische stadskern
Inventaris gebieden waar geen archeologie te verwachten valt (GGA)	Buiten GGA
Wereldoorlog relictten	Niet van toepassing
Cartografische bronnen	
Fricxkaart (ca. 1712)	Geraadpleegd maar niet relevant.
Villaretkaart (ca. 1745-1748)	Geraadpleegd maar niet relevant.
Ferrariskaart (ca. 1770-1778)	Relevant, cf. 4.5.1
Atlas der Buurtwegen (ca. 1840)	Relevant, cf. 4.5.2
Vandermaelenkaart (1846- 1854)	Relevant, cf. 4.5.3
Popp kaarten (1842-1879)	Relevant, cf. 4.5.4
Kaarten mbt de wereldoorlogen	Geraadpleegd maar niet relevant.
Ortholuchtfoto's	
Ortholuchtfoto Zomeropname 1971	Relevant, cf. 4.6.1
Ortholuchtfoto Zomeropname 1979-1990	Relevant, cf. 4.6.2
Ortholuchtfoto Winteropname 2000-2003	Relevant, cf. 4.6.3

Figuur 32: Geraadpleegde bronnen met betrekking tot archeologische voorkennis.

4.1 HISTORISCHE SITUERING VAN HET ONDERZOEKSGBIED

Het onderzoeksgebied bevindt zich te Aarsele in de provincie West-Vlaanderen. De kern van Aarsele ligt op ca. 825m ten noordoosten van het onderzoeksgebied.

Aarsele bevindt zich op de oostelijke uitlopers van het zandlemige Plateau van Tielt. De verstedelijkte dorpskern, bestaande uit verschillende wijken, ligt ten noorden van de Deinsesteenweg die de gemeente doorsnijdt. Het dorp ligt op een oost-west gerichte cuestasrug. Het toponiem “Arcela” doet vermoeden dat de eerste permanente bewoning van Frankische oorsprong (7^e eeuw) is. Reeds in de 9^e eeuw bezit de abdij van Lobbes de gronden te Aarsele. Daarbij werd vermoedelijk te kerk gesticht. In de middeleeuwen behoorde Aarsele als parochie tot het bisdom Doornik-Noyon. Vanaf het midden van de 11^e eeuw (bestuurlijke indeling van het graafschap Vlaanderen) behoorde het tot de Roede van Tielt. De oudste delen van de Sint-Martinuskerk, waaronder de toren, dateren vermoedelijk uit de eerste helft van de 13^e eeuw. In 1386 wordt voor het eerst een windmolen vermeld nabij de kerk (Agentschap Onroerend Erfgoed 2021a).

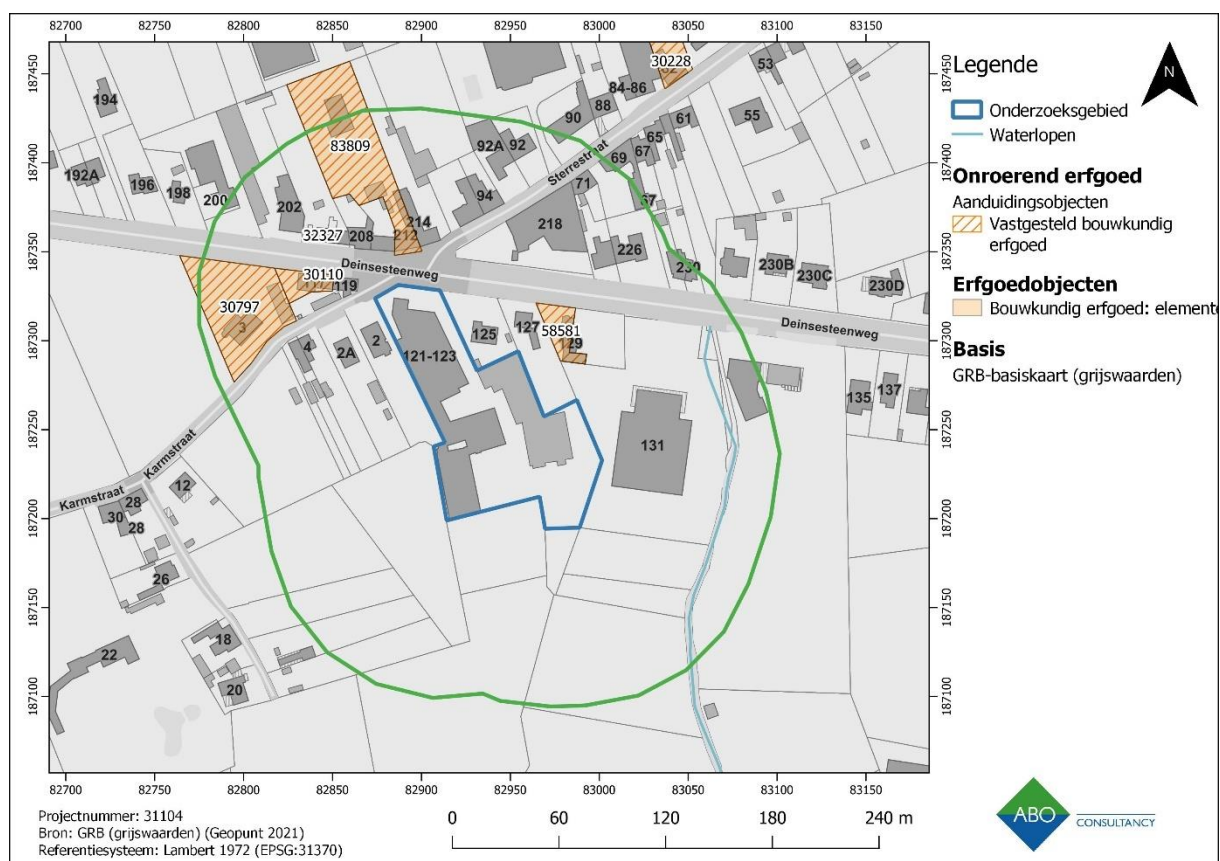
Ten tijde van de godsdienstoorlogen (16^e eeuw) kende Aarsele een sterke bevolkingsdaling. In 1580 werd het dorp verwoest en geplunderd door geuzen. In 1646 werd de kerk door Fransen in brand gestoken. Door een uitbraak van de pest in 1666 nam de bevolking terug af. Tussen 1667 en 1668 wordt Aarsele door Fransen bezet. Tijdens de Negenjarige oorlog (1688-1697) wordt Aarsele opnieuw door Fransen verwoest en geplunderd. Vanaf het midden van de 18^e eeuw tot het midden van de 19^e eeuw kende Aarsele een sterke demografische groei. Velen waren actief als thuiswevers in de huisnijverheid. Rond het derde kwart van de 18^e eeuw bestaat Aarsele uit een kleine dicht bebouwde dorpskern, met verspreide hoeves. In 1779 werd de bouw van de nieuwe kerk voltooid (waarbij de oudste delen werden behouden) (Agentschap Onroerend Erfgoed 2021a).

Tijdens WOI wordt de kerk sterk beschadigd. In 1917 bevond zich in de Sterrestraat een Duits vliegveld. In 1918 werd een deel van de Sterrestraat opgeblazen, waardoor enkele huizen zwaar beschadigd geraakten. Ook werd de houten staakmolen opgeblazen. Tijdens WOII werd het dorp opnieuw zwaar beschadigd door beschietingen. De torenspits van de kerk werd vernield en vele woonhuizen waren volledig ingestort (Agentschap Onroerend Erfgoed 2021a).

4.2 BESCHERMDE EN VASTGESTELDE ERFGOEDWAARDEN

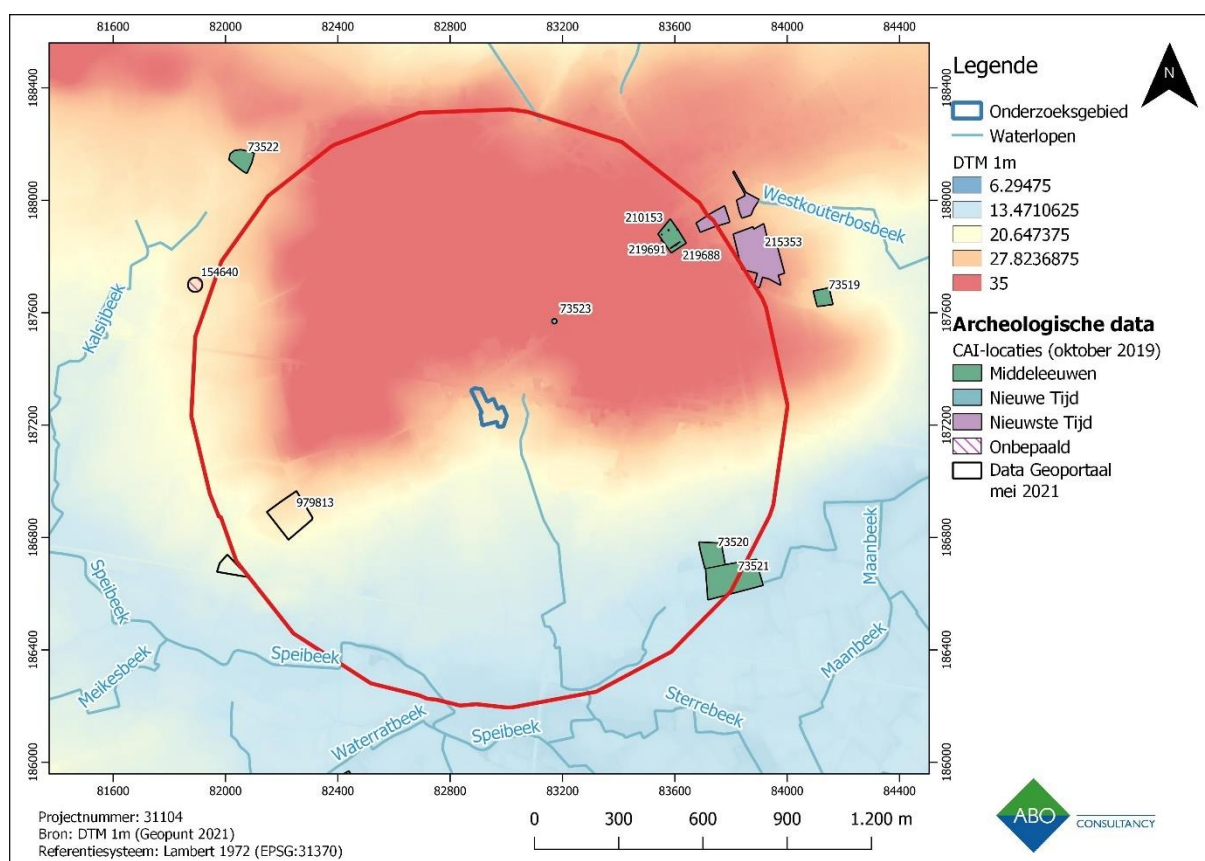
Het onderzoeksgebied bevindt zich **niet** in een beschermd cultuurhistorisch landschap, een beschermde archeologische site of een beschermd stads- of dorpsgezicht. In de omgeving (buffer van 10m) van het onderzoeksgebied komen enkele erfgoedwaarden voor (**Figuur 33**). Ze worden hieronder besproken.

Op ca. 20m ten noordoosten van het onderzoeksgebied bevindt zich een burgerhuis dat dateert uit het interbellum (**ID 58581**). Aan de overzijde van de Deinsesteenweg, op ca. 15m ten noordwesten, bevindt zich een dorpswoning die dateert uit 1910 (**ID 83809**). Nog aan de overzijde van de Deinsesteenweg, op ca. 40m ten noordwesten, bevindt zich een dorpswoning uit het eerste kwart van de 19^e eeuw (**ID 32327**). In de Karmstraat, op ca. 25m ten noordwesten, werd in het eind van de 18^e of het begin van de 19^e eeuw een dorpswoning opgetrokken (**ID 30110**). Bij de woning hoorde een smidse. Nog in de Karmstraat, op ca. 50m ten oosten van het onderzoeksgebied, bevindt zich de Heilige Jozefkapel (**ID 30797**). Het gaat om een pijlerkapel daterend uit het derde kwart van de 19^e eeuw (Agentschap Onroerend Erfgoed 2021b).

Figuur 33: Beschermde erfgoedobjecten en landschappen op de GRB-kaart (grijswaarden) met aanduiding van het onderzoeksgebied (ABO nv 2021).

4.3 CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS

Figuur 34: CAI-meldingen op het DTM 1m met afbakening onderzoeksgebied en een buffer van 1km (rode cirkel) (ABO nv 2021).

Bovenstaande kaart (Figuur 34) en onderstaande tabel (Figuur 35) geven de CAI-meldingen in een straal van 1km rondom het onderzoeksgebied weer. Binnen het onderzoeksgebied bevinden zich **geen** CAI-locaties. Het ligt ook **niet** in een Gebied waar geen archeologie te verwachten valt (GGA). In de omgeving van het onderzoeksgebied bevinden zich verschillende CAI-meldingen, ze worden hieronder besproken.

In de Baudelostraat, op ca. 1km ten noordoosten van het onderzoeksgebied, werden tijdens proefsleuvenonderzoek enkele geïsoleerde sporen met handgevormd aardewerk aangetroffen uit de metaaltijden (ID 215353).

De Sint-Martinuskerk en het kerkhof (ID 219691) situeren zich ca. 800m ten noordoosten. De oudste delen van de kerk dateren uit de eerste helft van de 13^e eeuw. Rond de kerk werden verschillende skeletten aangetroffen uit de 17^e tot en met de 20^e eeuw (ID 210153 & 219688).

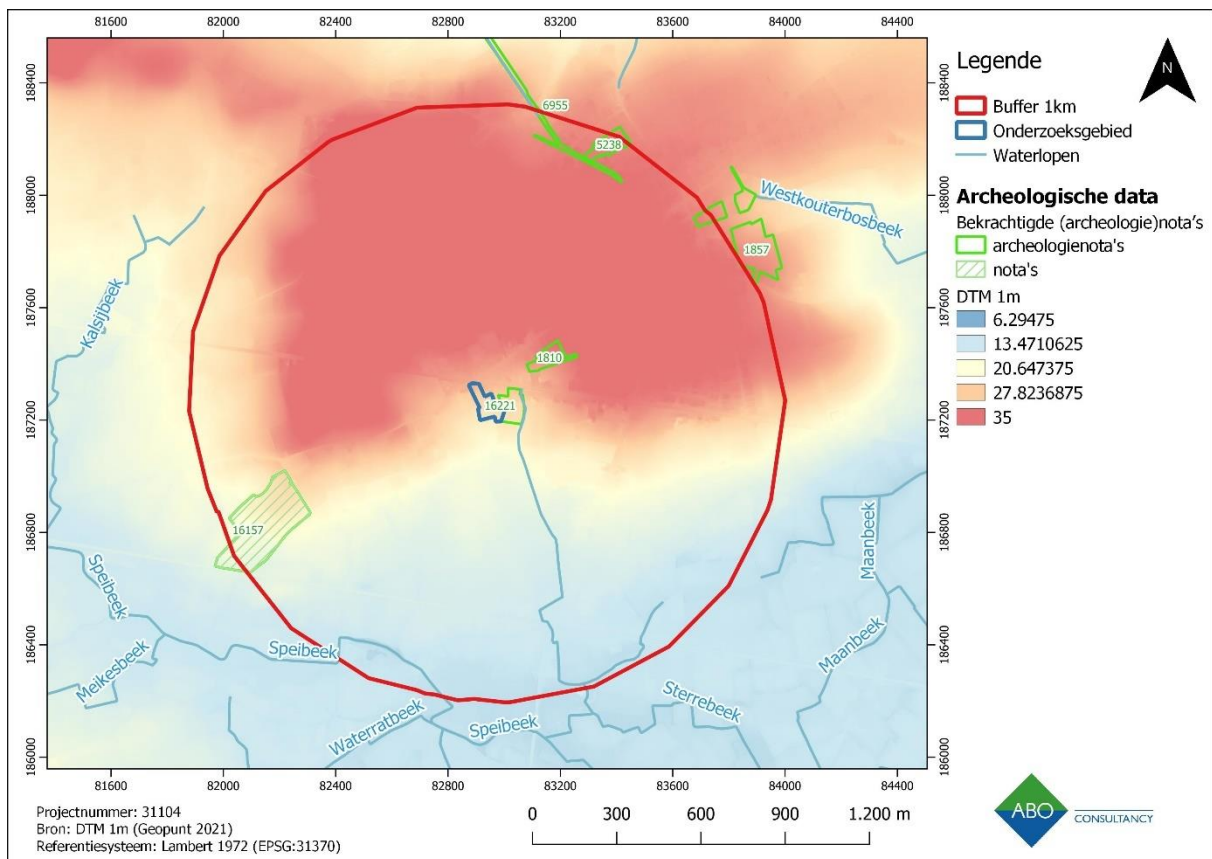
Uit de late middeleeuwen dateren twee meldingen van sites met walgracht, afgeleid van de Popp-kaart (ID's 73520 en 73521). Beiden bevinden zich ca. 800m ten zuidoosten van het onderzoeksgebied. Op ca. 900m ten noordoosten van het onderzoeksgebied werden tijdens een proefsleuvenonderzoek enkele (paal)kuilen aangetroffen die mogelijk uit de late middeleeuwen dateren (ID 215353).

Uit de Nieuwe tijd dateert een houten staakmolen, gelegen op ca. 300m ten noordwesten van het onderzoeksgebied (ID 73523). Tijdens een proefsleuvenonderzoek op 1km ten noordwesten werden een aantal greppels aangetroffen, die dateren uit de Nieuwste tijd.

ID	Omschrijving	Datering	Bron
73520	Wontergemstraat 17 Site met walgracht	Late middeleeuwen	Popp-kaart
73521	Dauwbeekstraat 1 Site met walgracht	Late middeleeuwen	Popp-kaart
73523	Delmerensmolen Houten staakmolen, vervangen door huidige stenen molen	Nieuwe tijd	Popp-kaart
210153	Dorp, vooronderzoek met ingreep in de bodem 26 skeletten uit de 17 ^e -19 ^e eeuw	Nieuwe tijd	Vander Cruyssen, Vanoverbeke, Berk 2015
215353	Baudelostraat, vooronderzoek met ingreep in de bodem Metaaltijden: geïsoleerde sporen met handgevormd aardewerk Late middeleeuwen: paalkuilen en kuilen Nieuwste tijd: greppels	Metaaltijden, late middeleeuwen en nieuwste tijd	Swaelens 2017
219688	Aarsele Dorp, opgraving 135 skeletten uit de 17 ^e -20 ^e eeuw	Nieuwste tijd	/
219691	Sint-Martinuskerk en kerkhof, opgraving Kerk waarvan oudste delen dateren uit de eerste helft 13 ^e eeuw Vermelding ID 219688	Vroege middeleeuwen	/
979813	Keibosstraat, archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem Proefsleuven, geen relevante sporen	/	Acke, Bracke, Fonteyn 2020a en Acke, Bracke, Fonteyn 2020b

Figuur 35: Overzichtstabel van de CAI-meldingen binnen een straal van 1km rondom het onderzoeksgebied (Centraal Archeologische Inventaris 2021).

4.4 ARCHEOLOGIENOTA'S WAARVAN REEDS AKTE GENOMEN WERD

Figuur 36: Bekrachtigde (archeologie)nota's binnen een buffer van 500m rondom het onderzoeksgebied (ABO nv 2021).

Bovenstaande kaart (Figuur 36) en onderstaande tabel (Figuur 37) geven de (archeologie)nota's weer uit de directe omgeving van het onderzoeksgebied (binnen een straal van 1 km). Het gaat in totaal om zes verschillende onderzoeksgebieden. Hieronder worden de meest relevante resultaten besproken.

Het huidige onderzoeksgebied overlapt deels met de afbakening van de archeologienota met ID 16221, die werd geschreven in functie van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden. De mate van verstering van de ondergrond was toen niet gekend. Er werd besloten dat de landschappelijke ligging van het onderzoeksgebied, op de grens van een cuesta nabij een beek, gunstig is voor het aantreffen van archeologische resten vanaf de steentijd. Gekende archeologische resten in de omgeving betreffen bewoningssporen vanaf de metaaltijden en in de zeer ruime omgeving ook steentijd. Het plangebied was tot voor de aanleg van de huidige toestand onbebouwd. Bij deze aanvraag werden nog geen grondwerken gepland en was er dus geen ingreep in de bodem. Hierdoor werden toen geen verder maatregelen voorgeschreven (Devroe, Vermeersch 2020).

Het vooronderzoek met ID 1810 betreft het vooronderzoek ter hoogte van de Hoogmolenweg, ongeveer 150m ten noordoosten van het onderzoeksgebied. Het werd uitgevoerd naar aanleiding van een verkavelingsaanvraag en het onderzoek bestond uit een bureauonderzoek en een proefsleuvenonderzoek. Het onderzoeksgebied was quasi volledig onverhard en er waren geen grote verstoringen gekend. Er werden archeologische sporen vanaf de metaaltijden tot en met de nieuwe tijden verwacht. Er werd geen landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd, omdat de verwachting van *in situ* steentijdsites laag werd ingeschat. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden voornamelijk archeologische sporen uit de vroege middeleeuwen aangetroffen. Het betrof paalkuilen, kuilen en enkele (erf)greppels. Naast deze sporen werden ook enkele oudere houtskoolrijke kuilen aangetroffen.

Door de aangetroffen sporen en de grote verstoring door de toekomstige werken werd een opgraving van het volledige plangebied geadviseerd (Swaelens, Krekelbergh 2017).

Het onderzoeksgebied ter hoogte van de Keibosstraat (ID's 14441, 15670 en 16157) bestond uit een bureaustudie, een landschappelijk bodemonderzoek en een proefsleuvenonderzoek. Op basis van het bureauonderzoek werd een hoog archeologisch potentieel verwacht, maar bij het proefsleuvenonderzoek werden enkel verstoringen van recente aard aangetroffen. Er werden geen verdere maatregelen geadviseerd (Acke, Bracke, Fonteyn 2020).

Het vooronderzoek met ID 1857 betreft de reeds hogervermelde CAI-melding met ID 216353, ter hoogte van de Baudelostraat/ Pastorijstraat/ Vinckstraat. Het onderzoeksgebied bevindt zich op ca. 1km ten noordoosten van het huidige onderzoeksgebied. Er werden tijdens het proefsleuvenonderzoek geïsoleerde sporen met handgevormd aardewerk aangetroffen uit de metaaltijden, (paal)kuilen uit de late middeleeuwen en greppels uit de Nieuwste tijd. Na een kosten-batenafweging, waarbij rekening werd gehouden met de beperktheid van het onderzoeksgebied (3000m²) en de aard van de aangetroffen archeologische sporen (vooral sporen van randactiviteiten van bewoning) werden geen verdere maatregelen geadviseerd (Swaelens 2017).

De vooronderzoek met ID 5238 betreft het bureauonderzoek ter hoogte van de Jules van Ooststraat, gelegen op ca. 1km ten noorden van het huidige onderzoeksgebied. Het onderzoeksgebied zal volledig verkaveld worden, waardoor wordt uitgegaan van een volledige bodemverstoring. Er werd een proefsleuvenonderzoek geadviseerd, dat wordt uitgevoerd in uitgesteld traject (De Raymaeker, Cousin 2017). Het vooronderzoek met ID 6955 betreft het bureauonderzoek ter hoogte van de Neringenstraat, gelegen op ca. 1km ten noorden van huidige onderzoeksgebied. Naar aanleiding van rioleringswerken wordt hier een ingreep in de bodem gepland. Door de aanwezigheid van een archeologisch potentieel werd verder vooronderzoek in uitgesteld traject geadviseerd (Noens, Laloo 2018).

ID	Naam	Type onderzoek	Advies	Bron
1810	Vooronderzoek Tielt Tielt Hoogmolenweg	Bureauonderzoek, proefsleuven en proefputten	Opgraving	Swaelens, Krekelbergh 2017
1857	Vooronderzoek Tielt Tielt Baudelostraat/Pastorijstraat/Vinckstraat	Bureauonderzoek, proefsleuven en proefputten	Geen maatregelen na verder vooronderzoek	Swaelens 2017
5238	Vooronderzoek Tielt Jules Van Ooststraat	Bureauonderzoek	Uitgesteld vooronderzoek	De Raymaeker, Cousin 2017
6955	Vooronderzoek Tielt Tielt Neringenstraat	Bureauonderzoek	Uitgesteld vooronderzoek	Noens, Laloo 2018
14441 15670 16157	Vooronderzoek Tielt Tielt Keibosstraat	Bureauonderzoek, landschappelijk bodemonderzoek, proefsleuven en proefputten	Geen maatregelen	Acke, Bracke, Fonteyn 2020

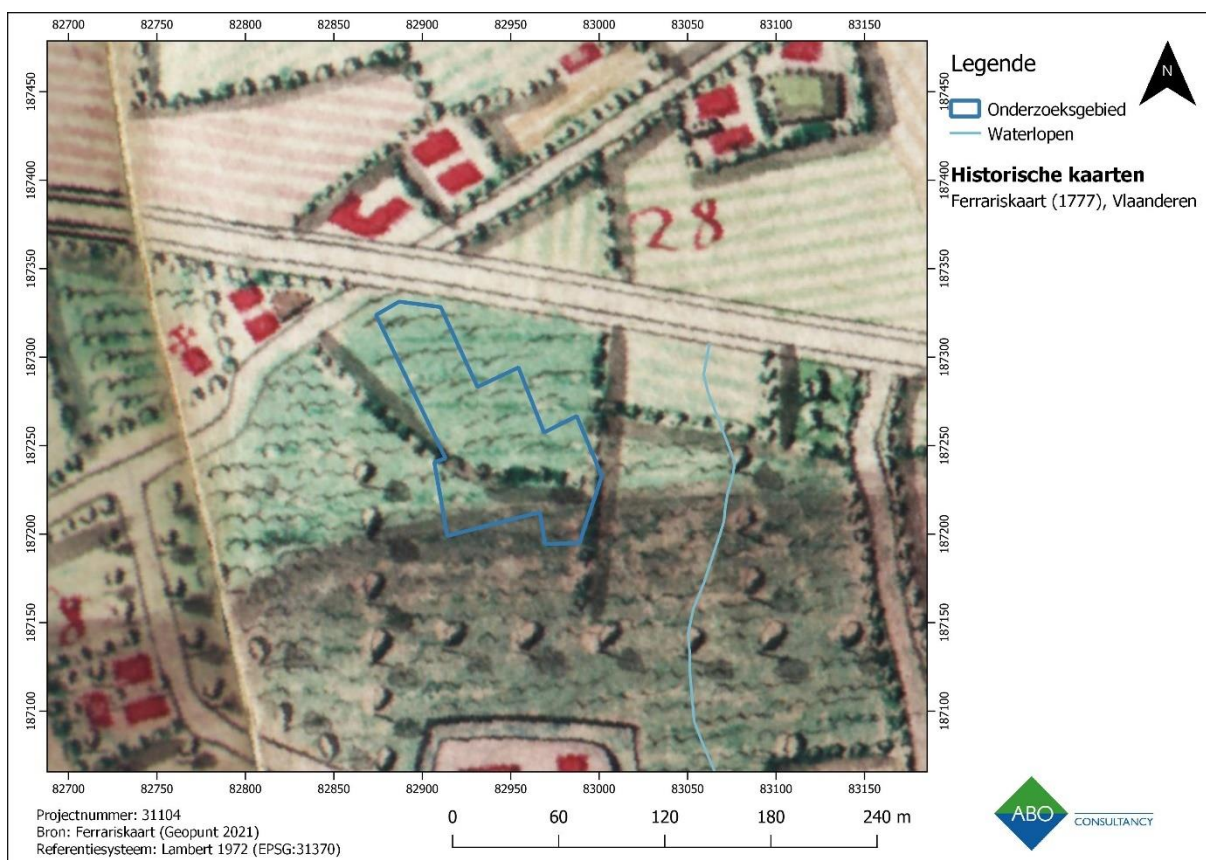
ID	Naam	Type onderzoek	Advies	Bron
16221	Vooronderzoek Tielt Deinsteenweg	Bureauonderzoek	Geen maatregelen	Devroe, Vermeersch 2020

Figuur 37: Tabel met (archeologie)nota's in de omgeving (1 km) van het studiegebied (Agentschap Onroerend Erfgoed 2021).

4.5 CARTOGRAFISCHE BRONNEN

De verschillende cartografische bronnen geven een duidelijk beeld weer: het onderzoeksgebied is tot zeker eind 19^e eeuw volledig onbebouwd gebleven. Het was in gebruik als akker of grasland.

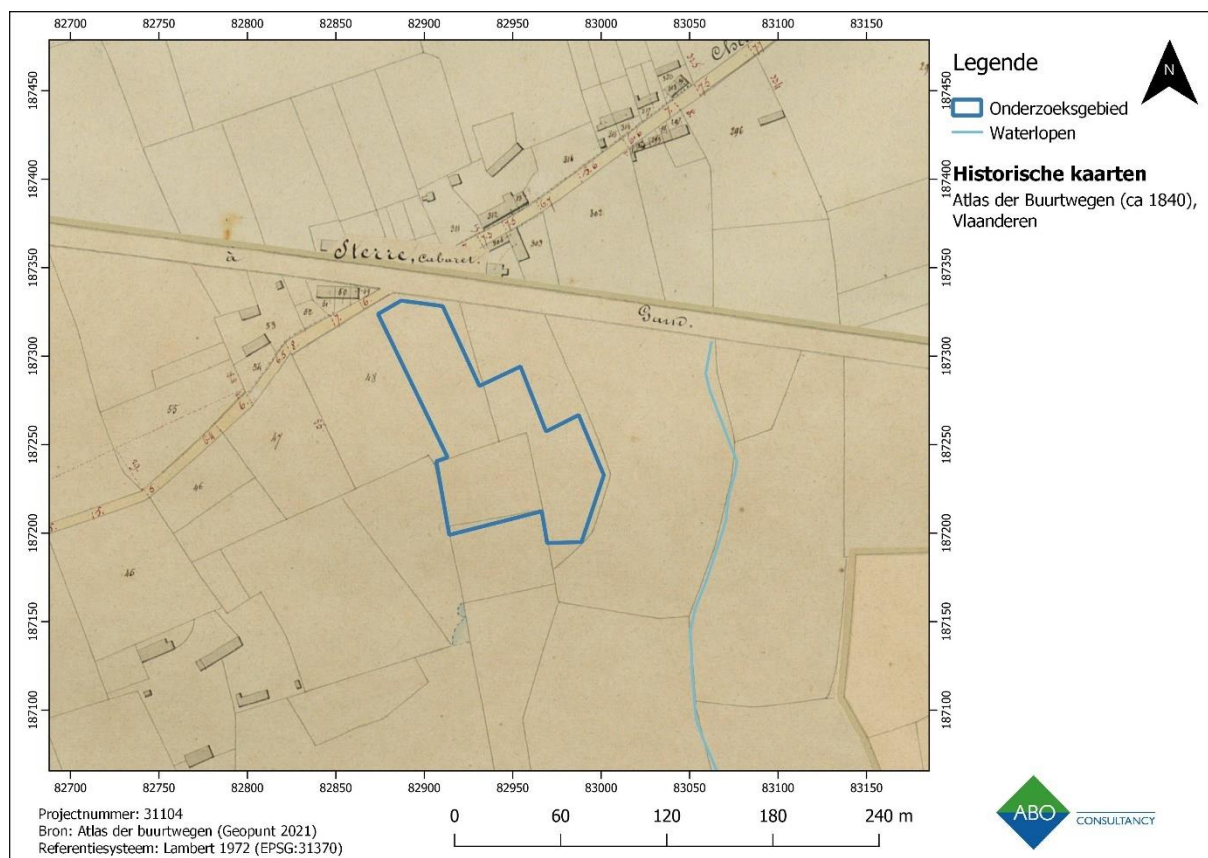
4.5.1 FERRARISKAART (1771-1778)

Figuur 38: Ferraris-kaart (1770-1778) met aanduiding van het onderzoeksgebied (ABO nv 2021).

Zoals te zien is op Figuur 38, was het onderzoeksgebied ten tijde van de Ferraris-kaart (ca. 1770-1778) onderdeel van een boomgaard of was het in gebruik als grasland. Het huidige stratenpatroon is al te herkennen.

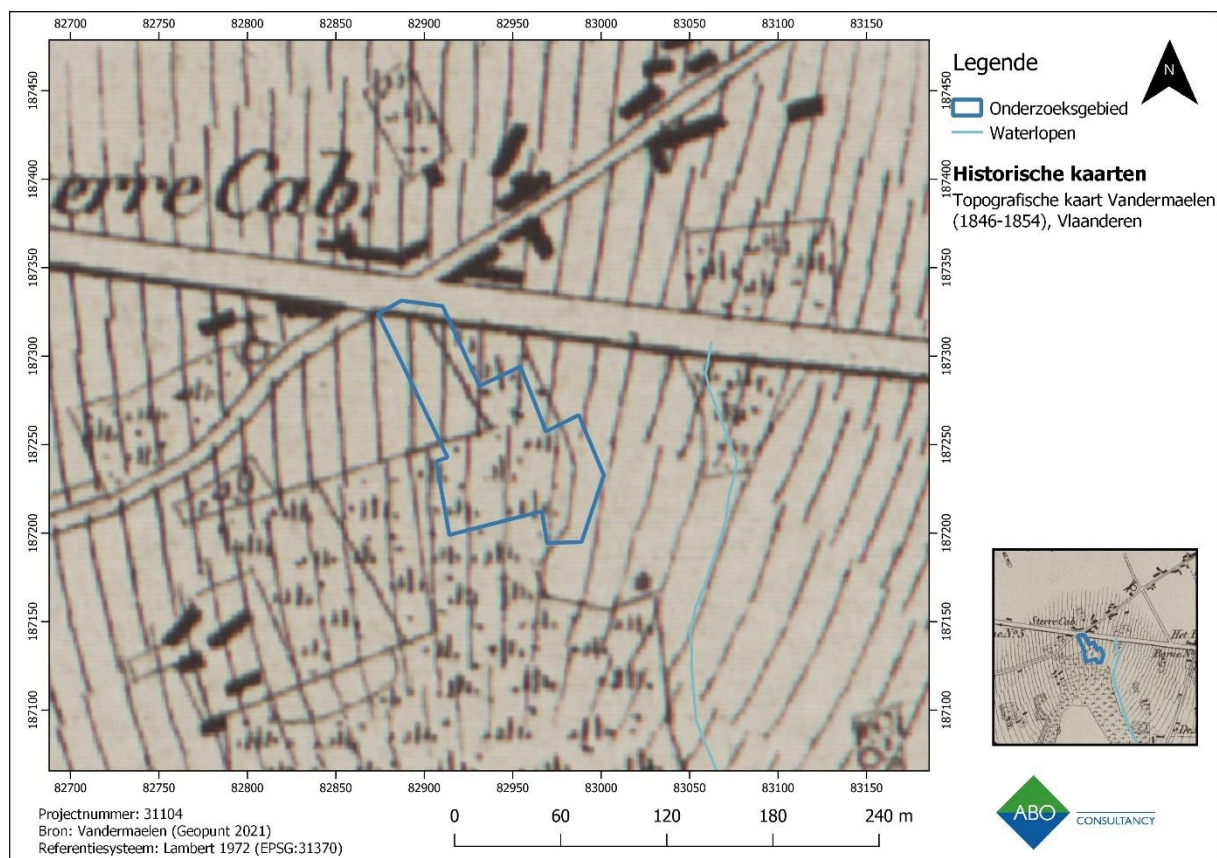
4.5.2 ATLAS DER BUURTWEGEN (CA. 1840)

Figuur 39: Atlas der Buurtwegen (ABO nv 2021).

De Atlas der Buurtwegen geeft net zoals de Ferraris geen bebouwing weer binnen het onderzoeksgebied (Figuur 39). Een deel van de huidige perceelgrenzen is te herkennen.

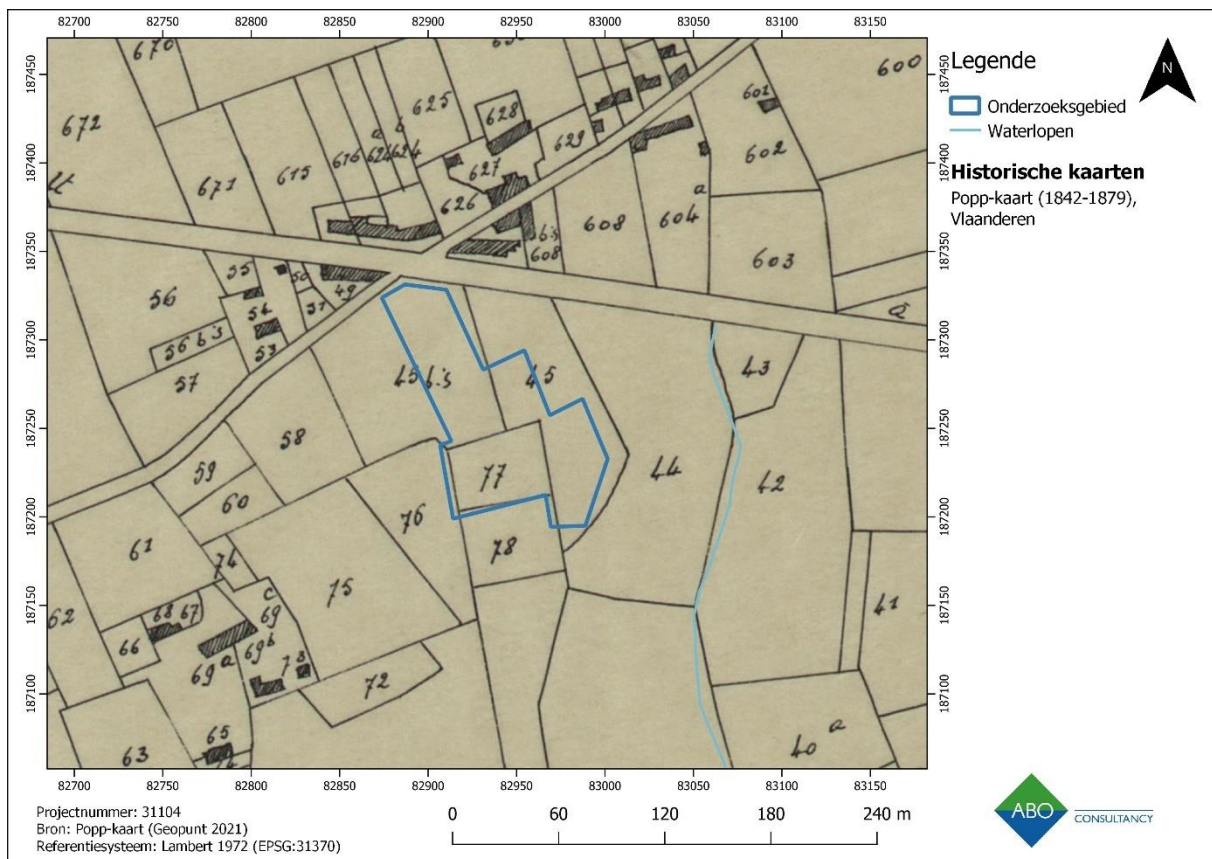
4.5.3 VANDERMAELENKAART (1846- 1854)

Figuur 40: Projectie van het plangebied op de Vandermaelenkaart (ABO nv 2021).

De Vandermaelenkaart geeft nog steeds hetzelfde beeld weer (Figuur 40). Het onderzoeksgebied is in gebruik als akkerland en als grasland.

4.5.4 POPP-KAARTEN (1842-1879)

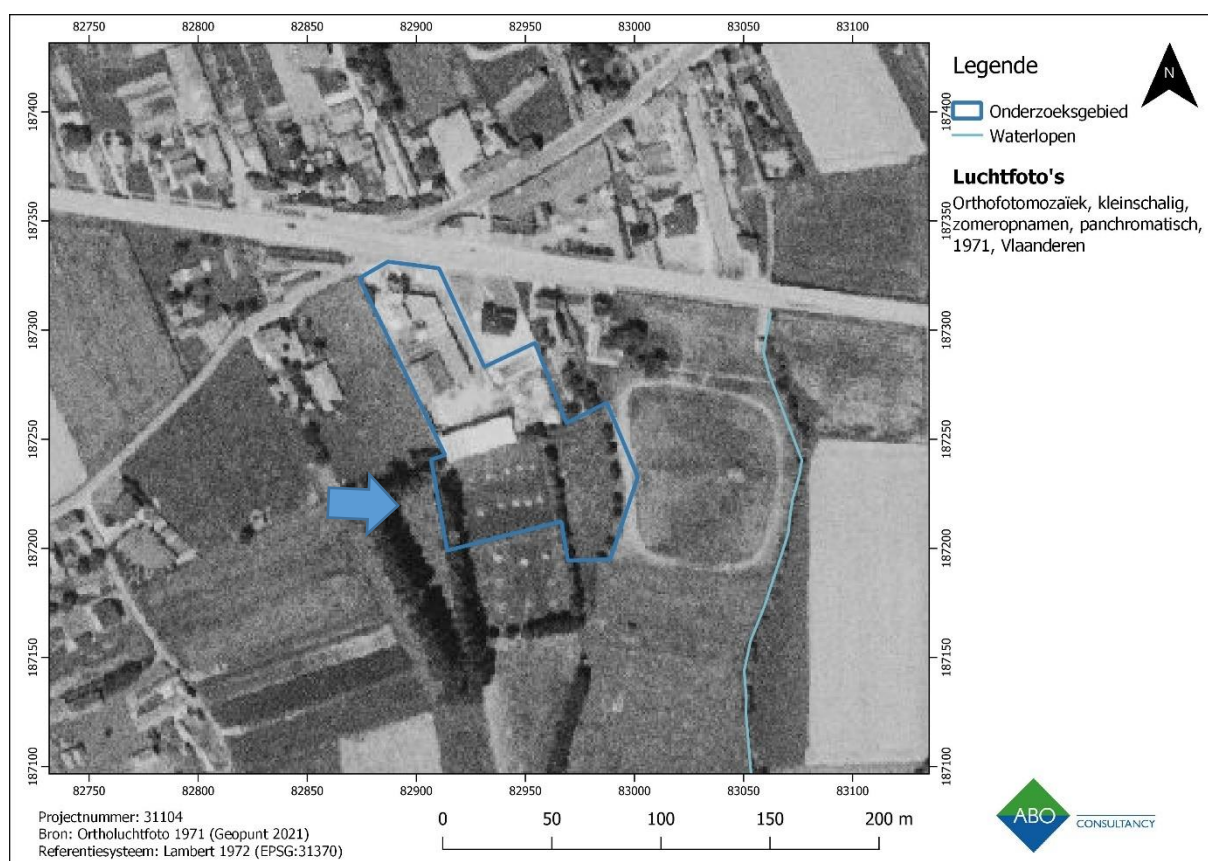
Figuur 41: Popp-kaart met aanduiding van het studiegebied (ABO nv 2021).

De Popp-kaart geeft nog steeds dezelfde situatie weer, zowel binnen het studiegebied als in de ruimere omgeving (Figuur 41). Het terrein is onbebouwd. Het huidige stratenpatroon is te herkennen en het gebied is onderverdeeld in enkele percelen.

4.6 RECENTE LANDSCHAPSVERANDERINGEN

Onderstaande Ortholuchtfoto's uit 1971, 1979-1990 en 2000-2003 geven een beeld van de recente landschapsveranderingen binnen het onderzoeksgebied. Hieruit kunnen we afleiden dat het onderzoeksgebied sinds 1971 is bebouwd. Vanaf 2000-2003 is huidige toestand binnen het gebied te herkennen.

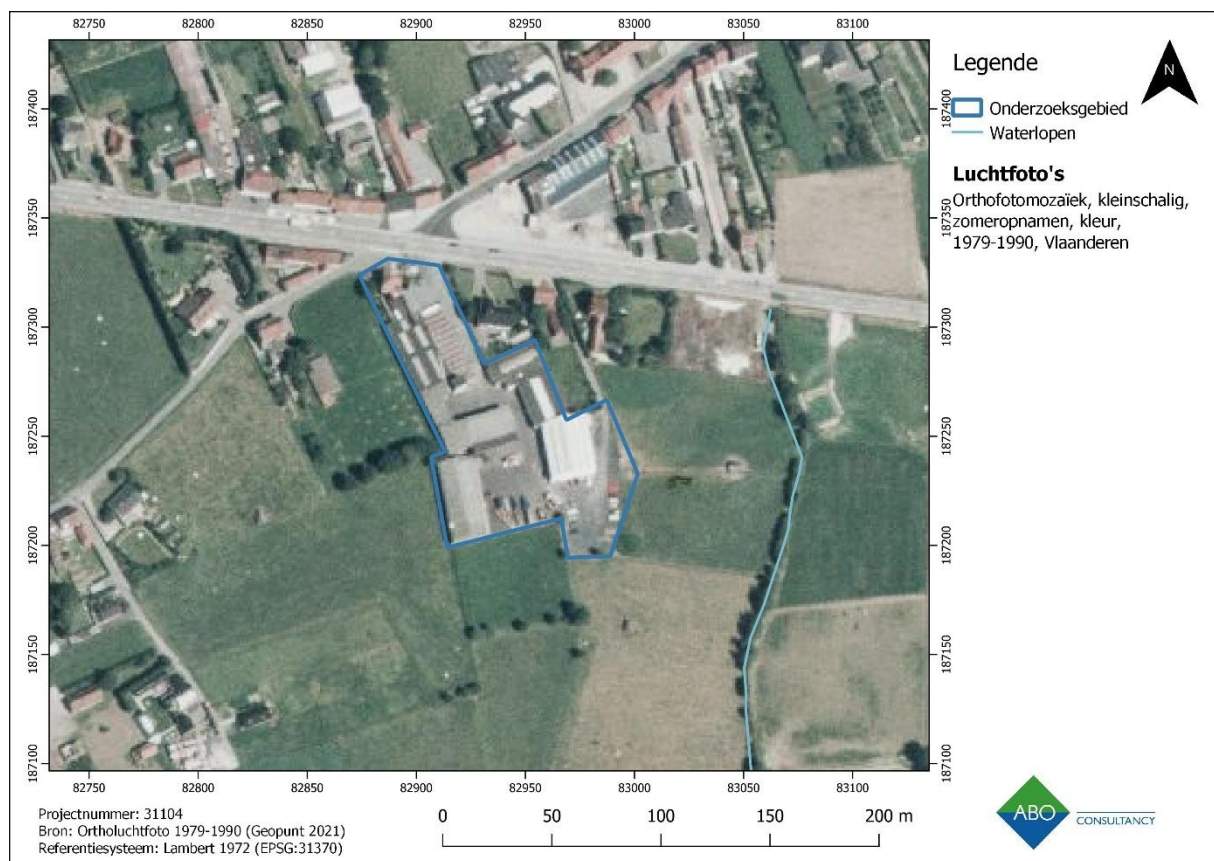
4.6.1 ORTHOLUCHTFOTO ZOMEROPNAME 1971

Figuur 42: Orthofotomozaïek (zomeropname 1971) (ABO nv 2021).

In de Ortholuchtfoto uit 1971 (Figuur 42) is te zien dat ca. de helft van het onderzoeksgebied reeds bebouwd is of in aanbouw is. Ook het woonhuis in de noordoostelijke hoek is te herkennen. De onderste helft van het onderzoeksgebied is nog onbebouwd en bestaat uit grasland met enkele bomen.

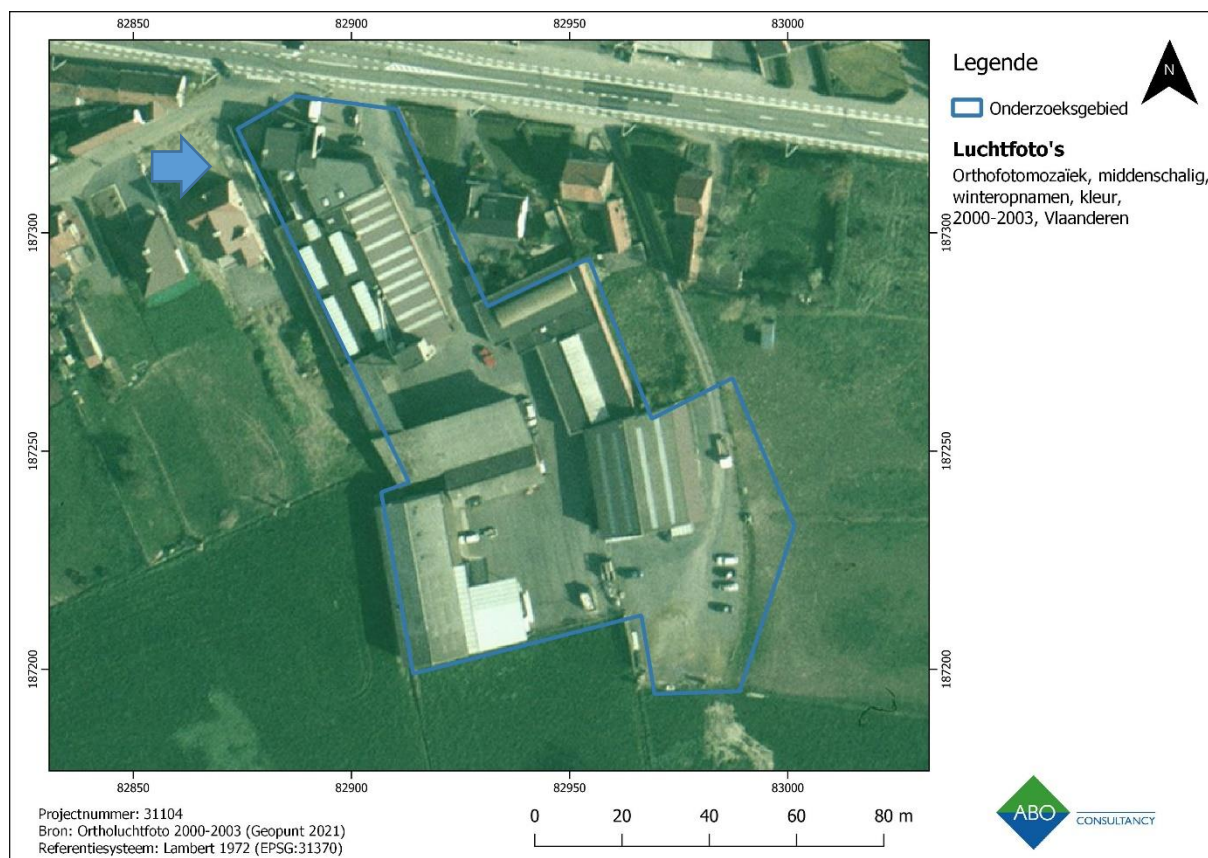
4.6.2 ORTHOLUCHTFOTO ZOMEROPNAME 1979-1990

Figuur 43: Orthofotomosaic (zomeropname 1979-1990) (ABO nv 2021).

Bovenstaande figuur (Figuur 43) toont de situatie binnen het onderzoeksgebied tussen 1979 en 1999. Het onderzoeksterrein is nu volledig bebouwd.

4.6.3 ORTHOLUCHTFOTO WINTEROPNAME 2000-2003

Figuur 44: Orthofotomozaïek (winteropname 2005-2007) (ABO nv 2021).

In de luchtfoto van uit 2000-2003 (Figuur 44) toont de huidige situatie binnen het onderzoeksterrein. In de noordwestelijke hoek is de huidige toonzaal gebouwd (blauwe pijl).

5 BESLUIT EN POTENTIEEL TOT KENNISVERMEERDERING

Deze archeologienota kwam tot stand in opdracht van de initiatiefnemer naar aanleiding van de aanvraag van een **omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige** in het kader van de herinrichting van een bedrijventerrein tot nieuwe KMO-units, gelegen in de Deinssesteenweg 121 te Liedekerke (totale oppervlakte ca. 8.385 m²). **Het betrokken perceel werd reeds eerder opgenomen in de archeologienota met ID 16221, in functie van een aanvraag van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden.** De archeologienota (Devroe, Vermeersch 2020) schreef toen geen verdere maatregelen voor omdat er ten tijde van de aanvraag geen grondwerken gepland waren. Een nieuwe archeologienota was echter nodig, omdat er nieuwe bodemingrepen zijn gepland door een andere Initiatiefnemer. Hierbij werd bijgevolg een archeologienota opgemaakt op basis van een bureauonderzoek (AOE 2021F319). De archeologienota had drie doelen. Ten eerste werd er op basis van de beschikbare informatie nagegaan of er archeologische resten te verwachten zijn op het terrein. Ten tweede werd nagegaan hoe goed deze archeologische resten bewaard zijn en in hoeverre ze bedreigd zijn door de geplande sloopwerken. Ten derde werd nagegaan wat het potentieel tot kennisvermeerdering is. Het antwoord op deze onderzoeksvragen luidt als volgt:

1. Op basis van het bureauonderzoek blijkt er een reëel archeologisch potentieel binnen het onderzoeksgebied te zijn. In een ruimere landschappelijke setting bevindt het onderzoeksgebied zich in een gradiëntzone aan de voet van een cuesta, nabij verschillende waterlopen. Deze ligging is **gunstig voor bewoning in vroegere periodes**. Het onderzoeksgebied situeert zich in de zandleemstreek. Er komen vier verschillende bodemtypes voor: **OB, Ldp, Eepz en Pcp(o)**. Het bodemtype Ldp komt voor in het grootste deel van het onderzoeksgebied. Het betreft een colluviale grond, waarbij op geringe tot matige diepte Terriair substraat of **een bedolven textuur B-horizont** kan aangetroffen worden. **De mogelijk aanwezige textuur B-horizont binnen het onderzoeksgebied geeft aan dat er een potentieel is voor steentijdartefacten en -sites.** Het is echter onduidelijk in hoeverre de oorspronkelijke bodemopbouw bewaard is gebleven.

Cartografische bronnen geven aan dat het onderzoeksgebied tot zeker eind 19^e eeuw volledig onbebouwd is gebleven en steeds onderdeel was van een akker of van grasland. Ortholuchtfoto's geven aan dat het onderzoeksgebied zeker vanaf 1971 systematisch bebouwd werd. In de omgeving van het onderzoeksgebied (binnen een straal van 1km) bevinden zich volgens de Centraal Archeologische Inventaris enkele meldingen. Het gaat om enkele geïsoleerde grondsporen uit de metaaltijden met handgevormd aardewerk, enkele laatmiddeleeuwse sites met walgracht (volgens de Popp-kaart), (paal)kuilen uit de late middeleeuwen, een houten staakmolen en enkele perceelgreppels uit de Nieuwste tijd. Daarnaast kwamen ook laatmiddeleeuwse grondsporen aan het licht tijdens een proefsleuvenonderzoek op ca. 150m ten noordoosten van het onderzoeksgebied.

Op basis van het bureauonderzoek is het archeologisch potentieel dus reëel voor alle periodes vanaf de steentijden.

2. In functie van de herontwikkeling van het onderzoeksgebied zal de bestaande infrastructuur gesloopt worden. Uit het bureauonderzoek kon niet worden aangetoond van welke aard en tot welke diepte de bodem verstoord is door de huidige toestand. De geplande werken (bouw van twaalf KMO-units, aanleg nieuwe rioleringen, nieuwe verhardingen en een waterbufferbekken) zullen minstens een impact hebben tot een diepte van 80cm – 200cm. Bovendien zal het reliëf binnen het onderzoeksgebied volledig heraangelegd worden (herprofilering van een helling naar een getrapt profiel). Deze geplande werken betekenen een ingreep in de bodem waarbij eventueel aanwezige archeologische waarden volledig vernield zullen worden.

Op basis van de bureaustudie kon **niet** achterhaald worden in welke mate de bestaande infrastructuur de ondergrond reeds heeft verstoord.

De totale bebouwde oppervlakte van de **huidige situatie** bedraagt 4.545m² (54% van het totale onderzoeksgebied). De verharde oppervlakte bedraagt 3.840m² (46% van het onderzoeksgebied). De totale bebouwde oppervlakte van de **toekomstige situatie** bedraagt 3.738 m² of ca. 44,5% van het totale onderzoeksgebied. De verharde oppervlakte bedraagt 2.219,71 m² (ca. 26%) en de totale onverharde oppervlakte 2.426,73 m² (29,5%).

3. Het potentieel tot kennisvermeerdering is een afweging tussen het archeologisch potentieel, de diepte van de geplande werken en de reeds aanwezige bodemverstoringen in de ondergrond.

Op basis van het bureauonderzoek kon besloten worden dat er een **reëel archeologisch potentieel is voor alle periodes vanaf de steentijden**. Op basis van de gekende informatie over de bodem (vermoedelijk reeds diep verstoord en in het verleden geërodeerd) zijn de verwachtingen voor het aantreffen van archeologische sporen en artefacten uit de steentijden laag, maar hun afwezigheid kon niet worden aangetoond. De aanwezigheid van een archeologische site uit de andere periodes kon ook niet worden aangetoond. Verder is het onderzoeksgebied volledig bebouwd, en is het onduidelijk in welke mate de ondergrond reeds verstoord is, zodat een afweging met de toekomstige impact van de werken moeilijk is.

Het potentieel tot kennisvermeerdering hangt grotendeels af **van de mate van aanwezige verstoring, die nog niet gekend is. Bijgevolg wordt verder archeologisch vooronderzoek geadviseerd voor het volledige onderzoeksgebied**. Dit verder vooronderzoek zal worden uitgevoerd in uitgesteld traject en wordt verduidelijkt in het Programma van Maatregelen.

6 BIBLIOGRAFIE

6.1 LITERAIRE BRONNEN

- Acke B., Bracke B., Fonteyn P., 2020a. Nota Tielt Keibosstraat fase 1, Moerbeke-Waas: Acke en Bracke bvba.
- Acke B., Bracke B., Fonteyn P., 2020b. Nota Tielt Keibosstraat fase 2, Moerbeke-Waas: Acke en Bracke bvba.
- Acke B., Bracke M., Fonteyn P., 2020. Nota Tielt Keibosstraat fase 2, Moerbeke-Waas: Acke & Bracke.
- De Raymaecker A., Cousin S., 2017. Archeologienota: De verkaveling aan de Jules Van Ooststraat te Aarsele (Tielt), Tienen: Studiebureau Archeologie.
- Devroe A., Vermeersch J., 2020. Archeologienota – Aarsele, Deinsesteenweg 121-123, Koersel: Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bv.
- Noens G., Laloo P., 2018. Tielt – Neringenstraat-Oude Gentweg (Aquafinproject TLT3015), Bredene: Tielt.
- Swaelens C., 2017. Archeologienota Tielt, Baudeloo/Pastorijstraat/Vinktstraat. Verslag van Resultaten, *BAAC Vlaanderen Rapport* 408, Bassevelde: BAAC.
- Swaelens C., Krekelbergh N., 2017. Archeologienota Tielt, Hoogmolenweg. Deel 2: Verslag van Resultaten, *BAAC Vlaanderen Rapport* 383, Bassevelde: BAAC.
- Vander Cruyssen M., Vanoverbeke R., Berk B., 2015. Archeologische prospectie met ingreep in de bodem. Aarsele Dorp, *BAAC Vlaanderen Rapport* 150, Bassevelde: BAAC.

6.2 WEBSITES

- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021a: Aarsele [online], <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/14709> (geraadpleegd op 23 juni 2021).
- Agentschap Onroerend Erfgoed 2021b: Aanduidingsobjecten [online], <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten> (geraadpleegd op 30 juni 2021).
- CadGIS 2021: Kadasterkaarten [online], http://ccff-test1.minfin.be/cadgisweb/?local=nl_BE (geraadpleegd op 15 juni 2021).
- Databank Ondergrond Vlaanderen 2021: Bodemverkenner [online], <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner> (geraadpleegd op 15 juni 2021).
- Geopunt Vlaanderen 2021: Basiskaarten (orthofoto's 1971/1979-1990/2018; GRB) [Online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 15 juni 2021).
- Geopunt Vlaanderen 2021: Bodemkaarten (Bodemtypes, Bodembedekking, Bodemerosie, Tertiaire formaties, Quartaire formaties) [Online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 15 juni 2021).
- Geopunt Vlaanderen 2021: Historische kaarten (Fricx, Villaret, Ferraris, Atlas der Buurtwegen, Vandermaelen, Popp) [Online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 15 juni 2021).